

ผลการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่
ที่มีต่อการพัฒนาการเดินทางและขนส่งทางอากาศ

สืบเนื่องมาจากรายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีอัตราความเจริญสูงขึ้น และมีแนวโน้มสูงขึ้นไปในอนาคต รายได้นี้สามารถช่วยบุคลากรชำระหนี้ของประเทศได้เป็นอย่างดี ถ้าได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ถูกแบบวิธีแล้ว การส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกจากจะนำรายได้จำนวนพัน ๆ ล้านบาทมาให้ประเทศแล้ว ยังเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท เพราะจะเป็นการกระจายรายได้ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว การที่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวกระจายไปต่างจังหวัด ย่อมหมายถึง โอกาสที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นจะพำนักอยู่ในประเทศไทยได้นานขึ้น และมีการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นชนบทจะมีงานทำโดยเร็วและทั่วถึง และมีรายได้สูงขึ้น ความเจริญจะค่อย ๆ แพร่กระจายไปในแต่ละท้องถิ่น จนกระทั่งทั่วประเทศและนั่นก็คือ ความสำเร็จขั้นสุดท้ายของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั่นเอง องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ได้เห็นความสำคัญข้อนี้ดี จึงมีนโยบายที่จะพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบท

ประเทศไทยเราเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง มีแหล่งท่องเที่ยวที่ดีในบรรยากาศต่าง ๆ กัน ทั้งชายทะเลเกาะแก่งน้ำตก ถ้าป่าเขาดำเนาไพร ตลอดจนมีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นอันคึกคัก มีปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์ มีโบราณสถานสำคัญและเก่าแก่ ซึ่งล้วนแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งสิ้น

แต่เดิมมานั้นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นมักจะรู้จักประเทศไทยเพียงกรุงเทพฯ แห่งเดียวเท่านั้น

มีเพียงส่วนน้อยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในชนบท ทั้งนี้เพราะยังไม่มีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบท ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดทั้งความไม่สะดวกในด้านการเดินทางขนส่ง ซึ่งถ้าหากว่ามีการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบทแล้ว นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศก็จะมีเวลาพักอยู่ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น และโอกาสที่นักท่องเที่ยวเหล่านั้นจะใช้จ่ายภายในประเทศไทยย่อมสูงขึ้นด้วย

ตารางประกอบที่ ๑๓ ใกล้เคียงจำนวนวันพักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยจากพ.ศ. ๒๕๑๓ ถึง ๒๕๑๓ ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้ว่าในพ.ศ. ๒๕๑๖ จะตกต่ำลงไปบ้างอันเนื่องจากสถานการณ์การเมืองไม่อำนวยก็ตาม แต่ก็พยายามรักษาสถานะทางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไว้เท่าที่จะทำได้ในพ.ศ. ๒๕๑๘ จำนวนวันพักโดยเฉลี่ยสูงถึง ๕.๐๘ อันเป็นที่น่าพอใจ

ด้วยเหตุนี้ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงตระหนักดีว่า การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบทนั้นเป็นงานสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่จะต้องกระทำควบคู่กันไปกับการโฆษณาเผยแพร่ประเทศไทยในต่างประเทศ เพื่อโน้มน้าวให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตกลงใจเดินทางมาเที่ยวในประเทศไทยของเรามากยิ่งขึ้น อันเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบทนั้น เป็นการสร้างจุดหมายปลายทางแห่งใหม่สำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อยืดเวลาพักในประเทศไทยให้มากขึ้น องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เล็งเห็นว่า จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติอันงดงาม มีอากาศเย็นสบาย มีวัฒนธรรมประเพณีพื้นเมืองอันน่าสนใจ จึงได้เริ่มพัฒนาเชียงใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติแห่งที่ ๒ รองลงมาจากกรุงเทพฯ โดยเริ่มตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๑๓ ซึ่งบัดนี้เมื่อกาลเวลาผ่านไป ๕ ปี เชียงใหม่ได้กลายเป็น

ตารางประกอบที่ ๑๓
จำนวนวันพักโดยเฉลี่ย

	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕	๒๕๑๖	๒๕๑๗
<u>นักท่องเที่ยว โท้นทะเล</u>					
อเมริกา	๕.๔๕	๓.๔๔	๔.๑๔	๔.๑๐	๓.๕๔
เยอรมัน	๔.๘๑	๓.๕๕	๔.๓๖	๔.๕๒	๔.๔๖
ญี่ปุ่น	๔.๘๕	๔.๕๐	๔.๐๓	๓.๘๗	๔.๒๐
ออสเตรเลีย	๔.๑๗	๓.๕๑	๔.๗๐	๔.๘๕	๔.๑๔
ฮ่องกง	๕.๒๐	๕.๑๖	๕.๒๑	๔.๕๐	๔.๗๗
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยว โท้นทะเลทุกประเทศ	๔.๕๖	๔.๓๕	๔.๒๘	๔.๑๕	๔.๔๗
<u>นักท่องเที่ยว เพื่อนบ้าน</u>					
มาเลเซีย	๕.๓๑	๕.๔๘	๖.๘๐	๖.๘๕	๖.๓๗
สิงคโปร์	๔.๕๐	๔.๓๐	๕.๗๓	๕.๗๔	๕.๑๑
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยว เพื่อนบ้านทุกประเทศ	๕.๐๘	๕.๓๘	๕.๕๗	๕.๒๕	๕.๑๘
เฉลี่ยวันพักของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น	๔.๘๒	๔.๘๗	๔.๕๓	๔.๗๐	๔.๘๓

ที่มา : องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติอย่างสมบูรณ์แบบ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยจะต้องไปเที่ยวเชียงใหม่ด้วย^๑

การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในชนบท ซึ่งต้องเริ่มจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเป็นพื้นฐาน สร้างความเจริญในแหล่งท่องเที่ยวที่นั้นจนอยู่ในขั้นที่จะปรับปรุงให้สามารถรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ และถ้าหากสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นมีคุณค่าเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศแล้ว ก็ย่อมเปิดโอกาสให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อไปได้

เชียงใหม่ก็เช่นเดียวกัน ในครั้งแรกของการพัฒนานั้น ได้เริ่มเผยแพร่อยู่ในประเทศไทยจนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย ความนิยมของนักท่องเที่ยวภายในประเทศเริ่มมากขึ้น ชื่อเสียงของเชียงใหม่ก็ค่อย ๆ แผ่กระจายไปยังนักท่องเที่ยวประเทศที่มาจากกรุงเทพฯ ๆ ก็มักจะแวะไปเยือนเชียงใหม่เสมอ ๆ เมื่ออัตราการเพิ่มของนักท่องเที่ยวมีมากขึ้น จนถึงจุดที่จะต้องมีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้สามารถรับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ เพื่อเป็นเส้นทางที่จะพัฒนาเชียงใหม่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อไป

การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญในอันที่จะนำนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาเยือนเชียงใหม่ ได้แก่ การปรับปรุงและพัฒนาระบบการเส้นทางและขนส่งทางอากาศ นับตั้งแต่ได้มีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวไปสู่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้นมาก็ได้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการคมนาคม

^๑ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, "เที่ยวเมืองไทยเพื่อกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ชนบท," จุลสาร อ.ส.ท., (กรุงเทพฯ : บริษัทประชาช่างจำกัด, ๒๕๑๘), หน้า ๑๒.

ขนส่งทางอากาศอยู่เสมอ ๆ เช่นการเพิ่มเที่ยวบินทั้งเที่ยวไปและเที่ยวกลับ การปรับปรุงทางคมนาคมบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และโดยความพยายามขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการพัฒนา เชียงใหม่อย่างจริงจัง จึงเป็นเหตุให้รัฐบาลไทยได้ประกาศให้สนามบิน เชียงใหม่ เป็นสนามบินนานาชาติและได้จัดตั้งอุปกรณ์สำหรับพิธีการตรวจคน เข้าเมืองและพิธีการศุลกากรแล้ว เพราะเชียงใหม่ได้กลายเป็นตลาดการท่องเที่ยวนานาชาติโดยสมบูรณ์แล้ว

แต่เนื่องจากสภาพของสนามบินเชียงใหม่ ตลอดจนอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทางคมนาคมบิน ยังไม่เหมาะสมที่จะเป็นสนามบินนานาชาติ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้เชิญคณะเจ้าหน้าที่พัฒนาของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคพื้นแปซิฟิก (PATA) ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของทางฝ่ายไทย เดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่เพื่อหาข้อมูลและหารือเพื่อทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย ในการปรับปรุงสนามบินเชียงใหม่ให้เป็นสนามบินนานาชาติที่ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งปรับปรุงอุปกรณ์ที่ใช่อำนวยความสะดวกทางคมนาคม เดินทางและขนส่งทางอากาศด้วย

กล่าวโดยส่วนรวมแล้ว การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัด เชียงใหม่ย่อมมีผลสะท้อนไปถึงการพัฒนาประเทศในด้าน

๑. การปรับปรุงและพัฒนาการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ เป็นที่ทราบกันในตอนแรกแล้วว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่นิยมเดินทางโดยเครื่องบินเพื่อประหยัดเวลาที่ใช้ในการเดินทางสามารถท่องเที่ยวไปได้หลาย ๆ แห่งในเวลาจำกัด การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยจำเป็นต้องถึงถึงคุณนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้มาก เพราะเขาเหล่านั้นจะเป็นผู้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้ใน ประเทศไทย และเป็นรายจ่ายที่ค่อนข้างสูง นอกจากนั้นบุคคลเหล่านั้นจะเป็น

ผู้กระจายรายจ่ายไปในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่เขาได้ท่องเที่ยวไปนั้น อันเป็นการ
ยกระดับมาตรฐานทาง เศรษฐกิจของประเทศให้ทั่วถึงกัน

เมื่อต้องการให้นักท่องเที่ยวใช้บริการขนส่งทางอากาศก็จำเป็นต้อง
ที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศให้เป็นที่ประทับใจ
เป็นต้นว่า ขนาดของเครื่องบิน ควรมีทั้งขนาดธรรมดาที่รับผู้โดยสารที่สัญจร
ทั่ว ๆ ไป และขนาดที่สามารถบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทาง เป็นกลุ่มได้
สมรรถภาพของเครื่องบินก็เป็นสิ่งสำคัญ เช่น ใช้เครื่องบินไอพ่นเพื่อย่น
เวลาและรักษาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยโดยใช้เครื่องบินให้เข้ามาตรฐาน
สากล

นอกจากตัวพาหนะที่ใช้ในการขนส่งแล้ว บริการก็ควรได้รับการ
ปรับปรุงเช่นกัน เช่น วิธีการจองตั๋ว อัตราค่าโดยสาร ตลอดจนการอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารในขณะการเดินทาง และยังมีปรับปรุงอื่น ๆ
อีกมากมายที่จะสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้โดยสารให้มากขึ้น เป็น
ต้นว่า การโฆษณาการขนส่งทางอากาศของ เชียงใหม่ ไปยังตลาดต่างประเทศ
ให้มากขึ้น การจัดเส้นทางการบินให้เหมาะสม เช่น จากเชียงใหม่ ผู้โดยสาร
สามารถจะไปยังจุดหมายอื่นได้โดยไม่ต้องแวะกลับกรุงเทพฯ เป็นต้น สิ่ง
เหล่านี้แม้ว่าเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศแทบ
ทั้งสิ้น และเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ
เชียงใหม่โดยตรง ทราบไหมที่เชียงใหม่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว การเดินทางขนส่งผู้โดยสารทางอากาศก็ยังคงอยู่ในสภาพที่
ซบเซา เพราะผู้สัญจรโดยทั่วไปภายในประเทศนิยมใช้เส้นทางสัญจร
โดยทางถนน เนื่องจากเสียค่าโดยสารในอัตราต่ำกว่า ถ้าผู้โดยสารทาง
อากาศมีจำนวนน้อย ๆ การพัฒนาการปรับปรุงการขนส่งทางอากาศย่อมได้
ผลไม่คุ้มค่า เพราะต้องเป็นการลงทุนที่สูง และกลับมีผลได้ไม่คุ้มทุน กล่าวคือ
ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่หักเทียบกับเงินลงทุน ดังนั้น โอกาส
ที่จะปรับปรุงการเดินทางขนส่งทางอากาศย่อมมีน้อยมาก

๒. การปรับปรุงและพัฒนาการขนส่งสินค้าทางอากาศ นับเป็นผลพลอยได้ ซึ่งติดตามมาจากการปรับปรุงการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ เมื่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวภาคเหนือมีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ย่อมมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเครื่องบินโดยสารแบบใหม่ ๆ มาใช้ และการนำเครื่องบินชนิดใหม่ ๆ มาใช้นั้น ไม่เพียงแต่จะสนองความต้องการในด้านการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเพิ่มเนื้อที่ในการบรรทุกสินค้าได้อีกด้วย และเชื่อว่าผลพลอยได้อันนี้จะมีความสำคัญมากในการกระตุ้นให้เกิดการเพิ่มผลผลิตทางกิจกรรมของภาคเหนือ

การปรับปรุงขยายสนามบินและจัดเส้นทางสัญจรทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักเกณฑ์ ย่อมทำให้สนามบินเชียงใหม่สามารถจะเป็นสนามบินนานาชาติได้ สามารถรับความหนาแน่นของการสัญจรของเครื่องบินจำนวนมาก ๆ ได้ ดังนั้น ถ้าสามารถจัดเที่ยวบินขนส่งสินค้าทางอากาศ โดยเฉพาะขึ้นได้ ก็เป็นที่คาดกันว่า พืชผลทางกิจกรรมของภาคเหนือจะสามารถเคลื่อนย้ายให้ออกไปถึงตลาดที่สำคัญ ๆ ในต่างประเทศได้ในสภาพที่ดีและช่วยแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ทุกวันนี้ คือ การขนส่งที่ล่าช้าอันทำให้พืชผลราคาสูง เน่าเสียหาย เพราะใช้ระบบการขนส่งทางรถบรรทุก หรือทางรถไฟ ขนส่งสินค้าจากภาคเหนือมายังท่าอากาศยานดอนเมืองกรุงเทพฯ แล้วจึงดำเลียงสินค้าเพื่อบรรทุกในเครื่องบินขนส่งทางอากาศไปยังต่างประเทศอีกทอดหนึ่ง ถ้ามีใช้ระยะเวลาในการขนส่งหลายทอด โอกาสที่พืชผลจะเน่าเสียหายจึงมีมาก

๓. การเพิ่มผลผลิตทางกิจกรรมของภาคเหนือ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงการขนส่งทั้งผู้โดยสารและสินค้าทางอากาศนั่นเอง เมื่อการขนส่งผลผลิตทางกิจกรรมจากภาคเหนือไปสู่ตลาดกระทำได้ดีโดยสะดวกรวดเร็วย่อมก่อให้เกิดกำลังใจกับเกษตรกรและชาวไร่ชาวนาในอันที่จะเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มรายได้ของตนเอง

ผลผลิตที่ส่งออกโดยการขนส่งทางอากาศจากท่าอากาศยานกรุงเทพ ฯ ไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ ที่สำคัญส่วนหนึ่งได้แก่ผลไม้และผัก ซึ่งปลูกกันมากทางภาคเหนือ ได้แก่สับปะรด มะเขือเทศ เห็ด สตอเบอร์รี่ ถั่วลิสงเตา ข้าวโพด ผักกาดหอม หน่อไม้ฝรั่งและลิ้นจี่ มะม่วง มะละกอ ฯลฯ การเพิ่มผลผลิตย่อมกระทำได้ไม่ยากนักเพราะปัจจัยทางการผลิตสมบูรณ์อยู่แล้ว เป็นต้นว่า สภาพภูมิอากาศทางภาคเหนือก็เอื้ออำนวยในการปลูกพืชจำพวกดังกล่าว การชลประทานก็สะดวกซึ่งสามารถปลูกพืชได้ปีละ ๒-๓ ครั้ง และปลูกพืชหมุนเวียนให้ออกสู่ตลาดได้ตามกำหนดเวลา สภาพตลาดของสินค้าเหล่านี้ในต่างประเทศได้แก่ฮ่องกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และในยุโรป ตลาดเหล่านี้สามารถรับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นได้ทั้งหมด โดยไม่กระทบกระเทือนราคาของสินค้ามากนัก โดยเฉพาะผลผลิตที่ออกได้ทุกฤดูกาล สุดท้ายคือปัจจัยทางคานแรงงาน ทางภาคเหนือมีประชาชนประกอบอาชีพทางกสิกรรมประมาณ ๘๐% และค่าครองชีพของภาคเหนือยังต่ำอยู่ ดังนั้น ค่าจ้างแรงงานจึงยังต่ำอยู่ มีแรงงานเหลือเฟือ สิ่งได้เปรียบเหล่านี้ชักจูงให้ผู้ลงทุนกล้าเสี่ยงที่จะดำเนินกิจการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นได้นี้ เช่น โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง ผลไม้กระป๋อง เป็นต้น และในปัจจุบันโรงงานเหล่านี้ก็กำลังขยายกิจการอยู่เรื่อย ๆ

การพัฒนาขนส่งทางอากาศจะช่วยเปิดเมืองเชียงใหม่ให้เป็นที่รู้จักกันดี ในหมู่นักท่องเที่ยว พ่อค้า นักธุรกิจ ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป ได้เห็นความสำคัญของเชียงใหม่ในทุก ๆ แง่ ประชาชนในภาคเหนือจะมีรายได้จากหลาย ๆ ด้าน ไม่ต้องพึ่งพารายได้จากธุรกิจการท่องเที่ยวหรือจากการกสิกรรม แต่จะมีความเจริญทางเศรษฐกิจกันขึ้นมาเพิ่มอีกด้วย

สุดท้ายนี้ ขอกล่าวย้ำอีกว่า เชียงใหม่เป็นเพียงจุด (spot) จุดหนึ่งที่ผู้เขียนได้นำมาขยายให้เห็นชัดเจนถึงผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรมเคินทางและขนส่งทางอากาศ การปรับปรุงจะ

ออกมาในรูปลักษณะใด เช่น การปรับปรุงพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง ปรับปรุง
สนามบิน ปรับปรุงบริการความสะดวกและความปลอดภัย ตลอดจนเรื่อง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งนั้น ขึ้นอยู่กับการสำรวจของคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อวาง
โครงสร้างของการพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพการณ์และค่าใช้จ่าย

ยังมีจุด (spot) ต่าง ๆ อีกมากมายหลายแห่งที่กำลังได้รับการ
พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ในขณะนี้ เช่น พัทยา ภูเก็ต สงขลา เป็นต้น
ในทำนองเดียวกัน อุตสาหกรรมเคาน์เตอร์และขนส่งในแหล่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อม
ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาควบคู่กัน แต่โครงสร้างของการพัฒนาการขนส่ง
ย่อมแตกต่างกันไป การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางบก การขนส่งทางน้ำ
มีรูปแบบเฉพาะตัวเองไม่ปะปนกัน และนอกจากนั้นยังแตกต่างกันไปตามลักษณะ
ของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอีกด้วย
ตัวอย่างคือ สถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก สามารถ
ไปกลับได้ภายในวันเดียวโดยรถยนต์ ไม้แก็บบริเวณชาน ๆ เมืองหรือจังหวัด
ใกล้เคียง สถานที่เช่นนี้มักจะได้รับพัฒนาการขนส่งทางถนนเป็นส่วนใหญ่
และยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมายที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาก่อนการวาง
โครงสร้างของการพัฒนา

ดังนั้น การจัดวางแผนโครงสร้างของการพัฒนาการขนส่งจึงเป็น
งานที่สำคัญที่ควรกระทำอย่างรอบคอบ และระมัดระวัง เพื่อหลีกเลี่ยงความ
ผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ หรือลดความผิดพลาดนั้นให้น้อยลง ความผิดพลาด
อาจเนื่องมาจากข้อมูลที่นำมาได้นั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง และการคลาด
เคลื่อนของการพยากรณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตก็เป็นได้ คณะสำรวจ
วางแผนพัฒนาควรจะต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ หลายประเภท
เพื่อให้เกิดความรัดกุมและเที่ยงตรงที่สุดเท่าที่จะทำได้

กรณีตัวอย่าง "การขยายสนามบินเชียงใหม่
และการพัฒนาการขนส่งทางอากาศภาคเหนือ"

กรณีตัวอย่างที่ผู้เขียนได้คัดเลือกมานี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงการขยายสนามบินและการพัฒนาการขนส่งทางอากาศของภาคเหนือในค่านาง ๆ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศและความพยายามยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของภาคเหนือให้สูงขึ้น โครงการนี้จัดดำเนินการโดยคณะสำรวจชุดหนึ่ง และเริ่มจากการสำรวจสภาพสนามบิน สิ่งแวดล้อมและแนวโน้มของการขนส่งทางอากาศในภาคเหนือ เพื่อเสนอแนะวิธีการปรับปรุงพัฒนาระบบการเดินทางและขนส่งทางอากาศให้มีมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นสนามบิน พาหนะที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร บริการอื่น ๆ ที่จะก่อให้เกิดความสะดวก ปลอดภัย และรวดเร็วประหยัดเวลาในการเดินทางขนส่ง ทั้งนี้เพื่อให้เพียงพอต่อการเสนอบริการแก่นักท่องเที่ยวซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่

คณะสำรวจครั้งนี้ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทย ผู้แทนสายการบินไทย และผู้เชี่ยวชาญชั้นนำจากต่างประเทศ โดยองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ยื่นขอเสนอต่อสมาคมการท่องเที่ยวภาคแปซิฟิก (PACIFIC AREA TRAVEL ASSOCIATION) เพื่อขอความร่วมมือทางค่านูผู้เชี่ยวชาญในการสำรวจสภาพสนามบิน และก็ได้ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมซึ่งจัดขึ้นที่ฮาวาย เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๑๗

การสำรวจได้ทำที่กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ ตั้งแต่ ๒๗ มกราคม ถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ โดยการนำของ Dr. Cyril

C. Herrmann

ผลที่ได้รับจากการสำรวจครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการ
 กำหนดงานปรับปรุงสนามบินเชียงใหม่ พร้อมทั้งจัดระบบการขนส่งทางอากาศ
 ให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ ซึ่งนับเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมเส้นทางและขนส่ง
 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลไทยมีความปรารถนาที่จะปรับปรุง
 สถานการณ์ทาง เศรษฐกิจในภาคเหนือของประเทศไทย และในขณะเดียวกัน
 องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็มีวัตถุประสงค์ที่จะให้นัก
 ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาพักในประเทศไทยนานขึ้น และให้
 เดินทางต่อไปยัง เชียงใหม่ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่
 สาม (๒๕๑๕-๒๕๑๙) และรายงานฉบับล่าสุดของธนาคารโลกและสำนักงาน
 โครงการพัฒนาของสหประชาชาติ (UNDP) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ตัวสำคัญ
 ที่จะทำให้วัตถุประสงค์ดังกล่าว เป็นผลสำเร็จได้ก็คือ ปรับปรุงสนามบิน
 เชียงใหม่ให้มีความสามารถในการดำเนินการและให้บริการได้ เช่นเดียวกับ
 สนามบินนานาชาติ

ความเป็นมาของการพัฒนาการขนส่งทางอากาศของภาคเหนือ

๑. ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ สมคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคแปซิฟิก (PATA)
 ได้จัดสัมมนาภาควิชาการขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และได้จัดทำข้อเสนอแนะ
 ๑๘ ประการ เพื่อให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ
 แห่งที่สองรองจากกรุงเทพฯ ฯ และข้อเสนอแนะประการหนึ่งที่ยังไม่ได้
 นำมาปฏิบัติ คือ การแก้ไขปรับปรุงสนามบินเชียงใหม่ให้เป็นสนามบิน
 นานาชาติทางภาคเหนือของประเทศไทย

๒. รัฐบาลไทยได้ประกาศให้สนามบินเชียงใหม่เป็นสนามบิน
 นานาชาติ และได้จัดตั้งอุปกรณ์สำหรับพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและพิธีการ
 ศุลกากรแล้ว และมีสายการบิน ของ บริษัทเดินอากาศไทยมี (กบินท.ท.
 หรือ (TAC) เพียงสายเดียวเท่านั้นที่มีบริการไปสู่จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้

เครื่องบินแบบ Propjet Hawker Siddeley 748 ที่บรรจุผู้โดยสารได้เพียง ๔๔ ที่นั่ง และลักษณะสนามบินเชียงใหม่เช่นนี้ไม่ใช่สนามบินนานาชาติที่แท้จริง สาเหตุอันหนึ่งสืบเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของสนามบินทางก้านวิชาการ ซึ่งไม่สามารถรับน้ำหนักของเครื่องบินขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ และสนามบินมีขนาดความกว้างและยาวของทางวิ่งไม่เพียงพอที่จะรับภาระค่านบริการขนส่งทางอากาศที่มีการจราจรหนาแน่นอย่าง เช่นสนามบินนานาชาติอื่นได้

๓. การท่องเที่ยวของประเทศไทยทำให้ได้เงินตราต่างประเทศเป็นรายได้อันนับที่สามในพ.ศ. ๒๕๑๖ และอันนับสี่ใน พ.ศ. ๒๕๑๗ และ ๒๕๑๘ และการท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจากปี ๒๕๑๒ - ๒๕๑๘ (ตารางประกอบที่ ๑๖) จุดประสงค์ประการหนึ่งขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) คือ การกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวไปยังภาคเหนือ

๔. เมื่อได้พิจารณาถึงสถานการณ์ที่ทำให้ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือล้าหลังภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพฯ จากการสำรวจรายได้ในประเทศไทยระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (NESDB) ได้เปรียบเทียบรายได้ต่อกองดังนี้

	<u>ทั้งประเทศ</u>	<u>กรุงเทพฯ</u>	<u>ภาคเหนือ</u>
ดัชนี (ค่าครองชีพ)	๑๐๐	๓๒๐	๖๘
บาท	๓,๘๘๖	๑๒,๗๕๐	๒,๗๐๘

ข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์สั้น ๆ นี้ คือ ถ้าโครงสร้างของเศรษฐกิจภาคเหนือยังคงเป็นเช่นปัจจุบัน ช่องว่างระหว่างรายได้ของภาคเหนือกับของภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทยจะขยายกว้างออกไปเรื่อย ๆ จนถึงสัดส่วนที่น่าวิตกในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า ดังนั้น การขยาย

ตารางประกอบที่ ๑๖
นักท่องเที่ยวที่มาประเทศไทย

เปรียบเทียบกับประเทศอื่นในเอเชีย

	<u>๒๕๑๒</u>	<u>๒๕๑๓</u>	<u>๒๕๑๔</u>	<u>๒๕๑๕</u>	<u>๒๕๑๖</u>	<u>๒๕๑๗</u>	<u>๒๕๑๘</u>	<u>อัตราเพิ่ม</u>
ประเทศไทย	๔๗๐,๐๐๐	๖๒๙,๐๐๐	๖๓๙,๐๐๐	๘๒๑,๐๐๐	๑,๐๓๘,๐๐๐	๑,๑๐๓,๐๐๐	๑,๑๘๐,๐๐๐	๑๕๑%
ฮ่องกง	๗๖๕,๐๐๐	๙๒๘,๐๐๐	๙๐๗,๐๐๐	๑,๐๘๒,๐๐๐	๑,๒๙๒,๐๐๐	๑,๒๙๕,๐๐๐	๑,๓๐๑,๐๐๐	๗๐%
ญี่ปุ่น	๕๘๑,๐๐๐	๘๕๔,๐๐๐	๖๖๑,๐๐๐	๗๒๔,๐๐๐	๗๙๒,๐๐๐	๗๖๔,๐๐๐	๘๑๒,๐๐๐	๔๐%
สิงคโปร์	๔๐๙,๐๐๐	๕๒๒,๐๐๐	๖๓๒,๐๐๐	๗๘๓,๐๐๐	๑,๑๓๔,๐๐๐	๑,๒๓๔,๐๐๐	๑,๓๒๘,๐๐๐	๒๒๕%

ที่มา : หน่วยสถิติ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.)

กิจการที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วโดยการเพิ่มการลงทุน และใน
ขณะเดียวกันการพยายามเพิ่มผลผลิตทางกานเกษตร (พืชผล เนื้อสัตว์
และป่าไม้) ควร เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาภาคเหนือ^๑

๕. จากรายงานของธนาคาร โลกที่จัดทำขึ้นในประเทศไทย เมื่อ
เร็ว ๆ นี้ กล่าวว่า

"ถ้าจะมีการกระจายการท่องเที่ยวในประเทศไทย เชียงใหม่
ควร เป็นจังหวัดแรกที่ได้รับการพิจารณา"

๖. ความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างการขนส่งทางอากาศและการ
ท่องเที่ยว เป็นผลมาจากการท่องเที่ยวทางไกลในปี ๒๕๑๖ ๗๔% ของ
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังประเทศไทยมาจากภูมิภาคนอกภาคพื้นเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้^๒ ดังนั้น ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคเหนือจึง
จำเป็นที่จะต้องขจัดความบกพร่องของการขนส่งทางอากาศที่อาจ เป็น
อุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว และศึกษาว่าการพัฒนา
การขนส่งทางอากาศจะสามารถช่วยการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว
ได้อย่างไร

๗. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (๒๕๑๕ -
๒๕๑๙) กล่าวว่า "การจะส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณจังหวัด
เชียงใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศนั้น
จำเป็นต้องขยายสนามบินเชียงใหม่ให้เป็นสนามบินนานาชาติขนาดกลาง
โดยสมบูรณ์"

รายงาน "การวางแผนสำหรับภาคเหนือ," (Planning for
the Northern) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานโครงการพัฒนาของสหประชา-
ชาติ (UNDP) ในปี ๒๕๑๗, หน้า ๓๕.

^๒ที่มา : หน่วยสถิติ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แนวทางในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาการขนส่งทางอากาศนี้ ต้องวิเคราะห์ปัจจัยหลายประการ เพื่อ เป็นเครื่องช่วยกำเนนการตัดสินใจในการสรุปผลขั้นสุดท้ายว่าควรจะพัฒนา การขนส่งทางอากาศในลักษณะรูปแบบใดบ้าง เช่น การปรับปรุงขยาย สนามบินหรือย้ายสนามบินใหม่ การเสนอแนะให้ใช้เครื่องบินชนิดที่บรรทุก ผู้โดยสารได้มากขึ้น และการเพิ่มเส้นทางการบินเหล่านี้ เป็นต้น สิ่งสำคัญ อีกประการหนึ่งคือ การหาข้อมูลมาสนับสนุนเพื่อให้เห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่ การขนส่งทางอากาศควรได้รับการปรับปรุงให้โตมาตามฐาน เพราะเท่าที่ เป็นอยู่ทุกวันนี้เรายังมิได้รับอรรถประโยชน์ที่สูงสุดของการขนส่งทางอากาศ พร้อมกันนั้น ความไม่สะดวกของการขนส่งทางอากาศนี้ยังเป็นอุปสรรค สำคัญที่จะชักจูงให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้เดินทางเข้าประเทศไทย อีกด้วย

นักท่องเที่ยวที่ไปเยือนเชียงใหม่

	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	รวม
๒๕๑๔	๖๐,๗๐๐	๔๐,๗๐๐	๑๐๑,๔๐๐
๒๕๑๕	๖๗,๕๐๐	๓๘,๖๐๐	๑๐๖,๑๐๐
๒๕๑๖	๗๔,๕๐๐	๓๖,๔๐๐	๑๑๑,๓๐๐

ที่มา : อ.ส.ท. สาขาเชียงใหม่ เก็บตัวเลขเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในโรงแรม

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนเชียงใหม่ เพื่อแสดง
แนวโน้มของการเจริญเติบโตด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

	ทางบก	ทางอากาศ	รวม
๒๕๑๔	๗๕,๐๐๐	๕๘,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐
๒๕๑๕	๘๑,๐๐๐	๖๓,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐
๒๕๒๐	๘๗,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๑๕๕,๐๐๐

ที่มา : อ.ส.ท. - นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางโดย
รถโดยสาร เป็นส่วนใหญ่

ข้อนำสั่ง เกิดจากข้อมูลที่เก็บได้ข้างต้นเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไป
เยือนเชียงใหม่

๑. ในพ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๖ จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มของจำนวน
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเชียงใหม่ค่อยๆ เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับจำนวนนัก
ท่องเที่ยวทั้งหมดของประเทศ ระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๑๖ (ดูตาราง
ประกอบที่ ๑๖) ทั้งยังมีได้แสดงถึงการปรับปรุงและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว
ชาวต่างประเทศได้เดินทางเข้ามาเชียงใหม่ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิด
การใช้จ่ายเงินภายในประเทศ ถ้าปล่อยให้ยู่สภาพนี้ต่อไป เชียงใหม่
จะไม่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางภาคเหนือของประเทศอีกต่อไปใน
อนาคต และสนามบินเชียงใหม่ก็จะไม่เป็นสนามบินนานาชาติตามที่ได้
คาดคิดไว้

๒. เกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทย
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยและมีแนวโน้ม
ต่ำลง ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นมาก ย่อมเป็นข้อ
สนับสนุนที่ชี้ให้เห็นได้อีกอย่างหนึ่งว่า การขนส่งทางอากาศและบริการอื่น ๆ
ทางอากาศยังมีข้อบกพร่องอยู่ เพราะส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวชาวต่าง
ประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวโดยเครื่องบิน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย
นั้นได้มีการนำเอารถโดยสารอย่างคิมาวิ่ง บริการระหว่างกรุงเทพฯ -
เชียงใหม่ และอัตราค่าโดยสารถูกกว่าเครื่องบินด้วย จึงเป็นที่พอใจของ
ตลาดการท่องเที่ยวภายในประเทศมาก และรัฐบาลน่าจะจะได้ให้การ
ส่งเสริมในเรื่องนี้

๓. ในการพิจารณาถึงการท่องเที่ยวในเชียงใหม่จนถึงทุกวันนี้
เราเห็นว่าการเจริญเติบโตทางการท่องเที่ยวของเชียงใหม่จะเป็นไปอย่าง

ชา ๆ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นคนไทย ทั้งที่เชียงใหม่เป็นสถานที่นำ
ท่องเที่ยวแห่งสำคัญของประเทศ น่าที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ได้มากกว่านี้

การขนส่งทางอากาศ

การศึกษาทางการท่องเที่ยวได้สรุปผลว่า ลักษณะของนักท่องเที่ยว
ที่มีค่าที่สุดต่อศูนย์การท่องเที่ยวได้แก่

- ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายในประเศนั้น
- พักอยู่ในสถานที่พักที่เป็นแบบธุรกิจการค้า (โรงแรม, โมเต็ล)
- อยู่ห่างไกลออกไปที่สุด ยิ่งเดินทางระยะไกลเท่าไร นักท่องเที่ยวก็ยิ่งจ่ายเงินมากขึ้นเท่านั้น^๑

สรุปข้อความข้างต้นพอจะช่วยสนับสนุนให้เห็นความจำเป็นที่ต้อง
ปรับปรุงเชียงใหม่ให้เป็นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้
มาก เพราะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกล ใช้เวลาเดินทางนาน
โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะใช้จ่ายมีมากในระหว่างการเดินทาง ค่าพาหนะ
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ตลอดจนรายจ่ายในสิ่งของที่ซื้อเป็นของที่รำลึก
เป็นต้น นักท่องเที่ยวเหล่านั้นนับว่ามีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ
มาก

วิธีการขนส่งทางอากาศที่จะช่วยทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่าง
ประเทศมาเยือนเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ควรดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- เพิ่มขนาดของเครื่องบิน เพื่อให้สามารถบริการนักท่องเที่ยว

^๑ม.ด.ศุภ ชุมสาย, หลักวิชาการท่องเที่ยว, (พิมพ์ครั้งที่ ๑,
ลิขสิทธิ์ อ.ส.ท., กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่พิทยา, ๒๕๑๗),
หน้า ๓๐.

ที่เกินทาง เป็นกลุ่มได้

- ใช้เครื่องบินไอพ่นเพื่อขนส่งเวลา รักษาภาพพจน์ด้านความปลอดภัยและใช้เครื่องบินให้เข้ามาครองฐานสากล
 - ปรับปรุงวิธีการจองตั๋วล่วงหน้าให้ดีขึ้น
 - ควรวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงราคาตั๋วโดยสาร และรักษาข้อตกลงเดิมที่ทำไว้กับบริษัทฯ เดี่ยว
 - ปรับอัตราค่าโดยสารให้เข้ากับอัตราสากลเพื่อให้อัตราค่าโดยสารจากต่างประเทศมายังกรุงเทพฯ และเชียงใหม่ เป็นอัตราเดียวกัน
 - โฆษณาการขนส่งทางอากาศไปยังเชียงใหม่ในตลาดต่างประเทศให้มากขึ้น
 - ปรับปรุงเส้นทางบินจากเชียงใหม่ไปยังจุดหมายอื่นได้ โดยไม่ต้องวกกลับกรุงเทพฯ เช่น จากเชียงใหม่ไปฮ่องกง เป็นต้น
- ถ้าดำเนินการได้เป็นไปตามข้อเสนอเหล่านี้ได้ เชื่อว่าจะมีผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปยังเชียงใหม่ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และสนามบินเชียงใหม่จะเป็นสนามบินนานาชาติแห่งสำคัญของประเทศรองจากกรุงเทพฯ ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าจัดให้มีระบบการขนส่งทางอากาศที่ได้มาตรฐานและเป็นการขนส่งทางอากาศสำหรับภูมิภาคนี้ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สภาพของสนามบินจะเป็นปัญหาที่ต้องพิจารณากันในลำดับถัดมา ปัจจุบันสภาพสนามบินเชียงใหม่ยังใช้การได้ดี แต่ในอนาคตอันใกล้เมื่อได้มีการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเชียงใหม่อย่างจริงจังและพัฒนาการสัญจรทางอากาศให้สะดวกรวดเร็วขึ้น สนามบินเชียงใหม่จะไม่สามารถรับความหนาแน่นของการสัญจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้นได้ จำเป็นต้องปรับปรุงใหม่ ซึ่งทำได้ ๒ วิธี คือ ขยายสนามบินใหม่ หรือย้ายสนามบินใหม่ ซึ่งจะกล่าวในตอนท้าย เรื่องอีกครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม การขนส่งทางอากาศจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสูงขึ้นจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ และการมีระบบการขนส่งทางอากาศที่ได้มาตรฐานจะช่วยผลักดันให้อัตราความเจริญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นไปอย่างก้าวหน้า

แนวทางการปรับปรุงการขนส่งทางอากาศดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

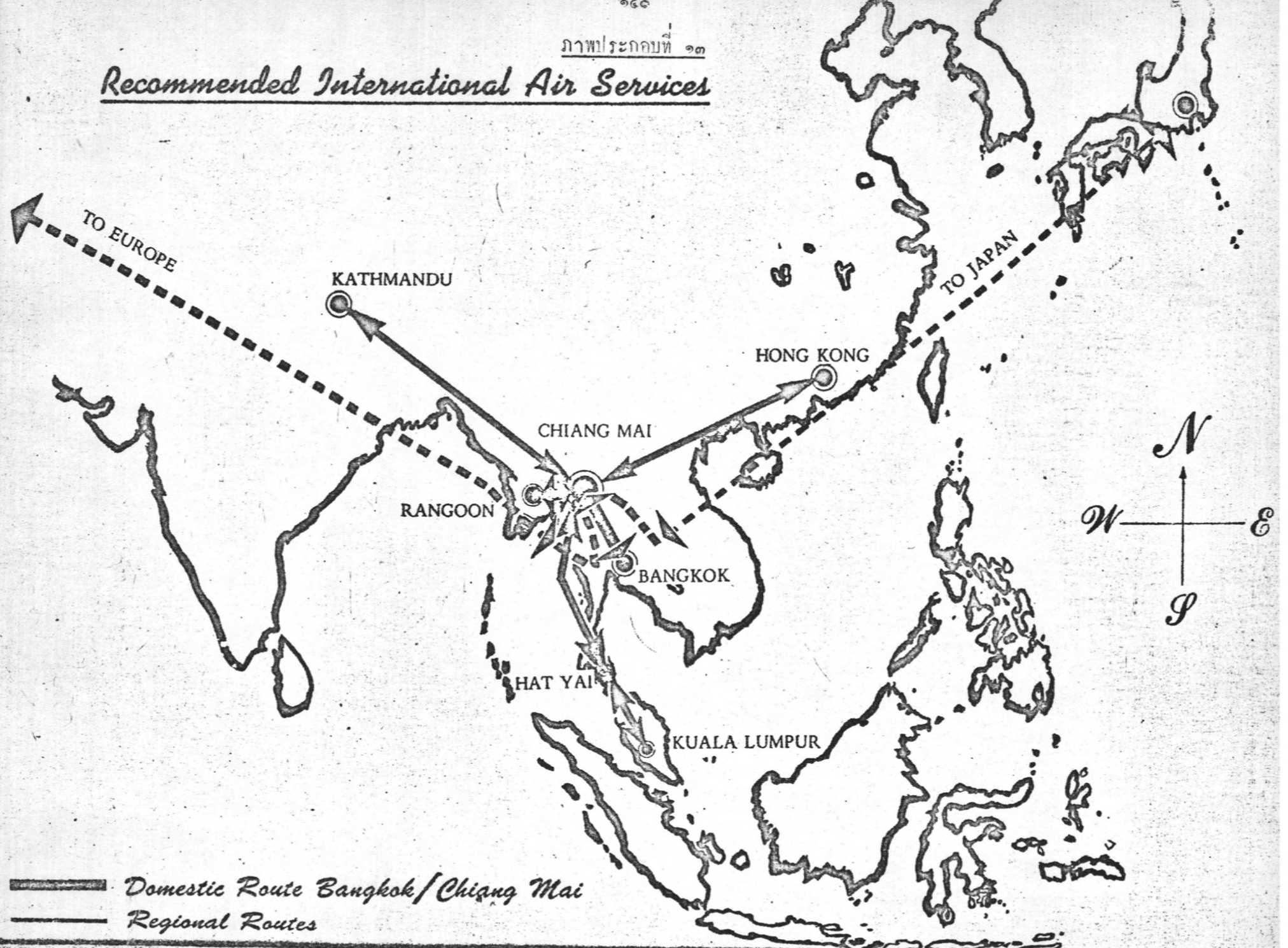
- เพื่อช่วยให้การดำเนินการ เป็นขั้นตอนที่จะให้สนามบินเชียงใหม่ เป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่สอง โดยมีจุดหมายที่จะกระตุ้นให้มีการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังภาคนี้สูงสุดพร้อมทั้งมีการจัดบริการให้เหมาะสมกัน

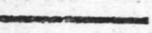
- เพื่อให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้ในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจหลายอย่างรวมอยู่ในที่เดียวกัน โดยการเปิดการขนส่งทางอากาศ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในภาคกลางเหนือ ใต้ของประเทศไทยไว้ด้วย (ภาพประกอบที่ ๑๓)

โอกาสในการขนส่งสินค้าทางอากาศ

เท่าที่กล่าวไปข้างต้นเป็นการขนส่งผู้โดยสาร โดยเฉพาะนักท่องเที่ยว เป็นส่วนใหญ่ จากการสำรวจพบว่า การขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางภาคเหนือ โดยเฉพาะ เชียงใหม่ เป็นมูลเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความจำเป็นต้องพัฒนาการขนส่งทางอากาศให้เพียงพอที่จะบริการนักท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติในอนาคตอันใกล้นี้ และผลพลอยได้ที่มีความสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งจะติดตามมาจากการปรับปรุงการขนส่งทางอากาศ ได้แก่ ความเคลื่อนไหวทางด้านกิจกรรมของภาคเหนืออันเกิดจากการขนส่งสินค้าทางอากาศนี้เอง การขยายตัวของ

Recommended International Air Services

 Domestic Route Bangkok/Chiang Mai
 Regional Routes

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทางภาคเหนืออย่างรวดเร็วนี้ ย่อมมีจำนวนนักท่องเที่ยว
 ที่เที่ยวมากพอที่จะนำเครื่องบินแบบใหม่มาใช้ ซึ่งควรจะเริ่มในเดือนมกราคม
 ๒๕๒๑ เครื่องบินที่จะนำมาใช้สามารถบรรทุกผู้โดยสารได้ถึง ๑๕๐ คน และใน
 พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นไป ก็จะมีการใช้เครื่องบินไอพ่น wide-body aircraft
 ลำตัวกว้างขึ้นอีกด้วย (ดูรายละเอียดที่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขนส่ง
 ทางอากาศในหัวข้อต่อไป)

การนำเครื่องบินชนิดใหม่มาใช้ไม่เพียงแต่จะสนองความต้องการ
 ในด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอันเป็นวัตถุประสงค์หลักเท่านั้น หากแต่ยัง
 เพิ่มเนื้อที่ในการบรรทุกสินค้าด้วย ซึ่งเชื่อว่าผลพลอยได้นี้จะมีความสำคัญ
 ในการกระตุ้นให้เกิดการไหลตัวทางด้านการถือกรรม

เนื่องจากจำนวนพลเมืองประมาณ ๘๐% ทางภาคเหนือของประเทศไทย
 มีอาชีพเกี่ยวกับการถือกรรมในสาขาต่าง ๆ ยิ่งเห็นได้ชัดว่าการพัฒนา
 ฐานะทางเศรษฐกิจของภาคเหนือให้ดีขึ้นนั้น การปรับปรุงการถือกรรมให้
 ยิ่งขึ้นมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ในรายงานประจำปี ๒๕๑๓ โครงการ
 พัฒนาภาคเหนือของสหประชาชาติได้เสนอแนะให้ขยายงานทางด้าน
 เศรษฐกิจที่กล่าวถึง เจริญอยู่อย่างรวดเร็วกว้างขวางยิ่งขึ้นออกไปอีก
 ในขณะเดียวกันก็เห็นควรวางแผนที่จะต้องพยายามเพิ่มผลผลิตทางการถือกรรม
 ด้วย ผลผลิตทางการถือกรรมของภาคเหนือที่สำคัญ ได้แก่ ฝัก ผลไม้ และ
 พืชไม้ดอกที่มีราคาสูง เช่น หน่อไม้ฝรั่ง ข้าวโพด ถั่วลิสง เต้าหู้ หมู
 มะเขือเทศ สตรอเบอร์รี่ เห็ด ลำไย ลิ้นจี่ ฯลฯ ส่วนไม้ดอกที่มีชื่อเสียง
 ได้แก่ กัลปพฤกษ์ กุหลาบ โดยเฉพาะกัลปพฤกษ์จากประเทศไทยทำชื่อเสียง
 โด่งดังมามากแล้ว นอกจากสินค้าทางการถือกรรมที่ใช้การขนส่งทางอากาศ
 แล้ว ยังมีสินค้าที่ลดกรรมพื้นเมืองอันเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศอีกด้วย
 เช่น เครื่องเงิน ลายคราม ไม้แกะสลัก เครื่องเงิน ผ้าไหม ฯลฯ

ผลของการพัฒนาการท่องเที่ยว นอกจากการปรับปรุงระบบการ
 เดินทางและขนส่งทางอากาศแล้ว ยังจะช่วยเพิ่มผลผลิตทางการถือกรรมและ

หัตถกรรมของภาคเหนือด้วย ถ้าได้มีการขยายบริการขนส่งสินค้าทางอากาศให้เพียงพอ

ผลการพัฒนาการขนส่งทางอากาศที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคเหนือ

๑. มีอาณาบริเวณที่กินเพียงพอ พื้นที่กินทางภาคเหนือไม่เป็นอุปสรรคในการขยายพืชผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชผลชนิดที่มีราคาสูง นอกจากจะมีที่ลุ่มและอุดมสมบูรณ์แล้ว พื้นที่กินตามไหล่เขาทางภาคเหนือยังสามารถใช้เป็นที่เพาะปลูกได้อีกด้วย
๒. เรื่องแรงงาน ได้มีผู้หว่านโยในปัญหาการว่างงานในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะประชาชนที่ประกอบอาชีพกสิกรรมได้อพยพเข้ามาหากินกันในกรุงเทพฯ มาก การขยายงานในค่านกสิกรรมจะสามารถลดปริมาณประชาชนที่ลี้ภัยไหลเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ได้ และในเวลาเดียวกันก็จะเพิ่มและดึงดูดแรงงานที่มีเหลืออยู่เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น
๓. สภาพภูมิอากาศของเชียงใหม่และบริเวณใกล้เคียงได้เปรียบกับภาคอื่น ๆ ในการปลูกพืชผลบางประเภทที่ต้องใช้การขนส่งทางอากาศ
ผลผลิตที่ส่งออกโดยการขนส่งทางอากาศจากท่าอากาศยานกรุงเทพฯ ได้แก่ ถั่วลิสง กล้วยไม้ ปลาแถบร้อน ผลไม้และผัก ซึ่งผลิตผลดังกล่าวได้มีการปลูกกันอยู่ทางภาคเหนือแทบทั้งสิ้น ผลไม้และผักที่เหมาะสมในการขนส่งทางอากาศได้แก่ สับปะรด มะเขือเทศ เห็ด สตอเบอร์รี่ หน่อไม้ฝรั่ง ถั่วลิสงเตา ข้าวโพค แดงล้าน ผักภาคหอม มะละกอ ผักโขมฝรั่ง เงามะม่วง ฝรั่งและลิ้นจี่
๔. การชลประทาน ในภาคเหนือปัจจุบันมีการขุดคลองส่งน้ำ

ขึ้นแล้ว ทำให้สามารถที่จะเพาะปลูกได้ปีละ ๒-๓ ครั้ง ซึ่งมีผลไม้ให้ปลูกพืชหมุนเวียนจำพวกผลไม้ ผัก และพันธุ์ไม้ดอกที่มีราคาสูง ให้ออกสู่ตลาดได้ตามกำหนดเวลาและจำหน่ายได้ราคาดีในตลาดโลก

๕. สภาพะการตลาด ตลาดที่สำคัญสำหรับผลิตภัณฑ์ส่งออกของประเทศไทยได้แก่ ฮองกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น และยุโรป และตลาดเหล่านี้ยังสามารถรับผลิตภัณฑ์ที่อาจจะเพิ่มขึ้นจากภาคเหนือได้ทั้งหมด โดยไม่กระทบกระเทือนราคาคงเดิมมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ออกได้ทุกฤดูกาล ซึ่งทางภาคเหนือได้เปรียบกว่าที่อื่น ๆ

๖. แนวโน้มในการดำเนินกิจการลงทุนผลิตผล ในปัจจุบันก็ได้มีโรงงานอาหารกระป๋องสำเร็จรูปขึ้น ๒ แห่งแล้วที่จังหวัดเชียงใหม่ คือ บริษัทอาหารสากล และบริษัทไอเซนเบิร์ก ซึ่งบริษัททั้งสองโดยเฉพาะ ไอเซนเบิร์กมีแนวโน้มจะขยายงานออกไปอีก และอาจจะเป็นกลไกให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านระบบกสิกรรม ซึ่งจะสอดคล้องกับฤดูกาลผลิตผลของจังหวัดเชียงใหม่ขึ้นได้

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย จะเห็นได้ว่ามีโอกาสและช่องทางมากมายที่จะขยายงานด้านการผลิตผลการเกษตร และยังมีตลาดที่จะรับผลิตผลที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ใ้คอีก ฉะนั้นจึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อที่จะหาขอบเขตที่แน่นอนในการที่จะดำเนินการขนส่งสินค้าทางอากาศ เพื่อพิจารณาอัตราความเจริญทางเศรษฐกิจในภาคเหนือให้ก้าวหน้าไปรวดเร็วขึ้น

ปัญหาสำคัญข้อหนึ่งที่ขัดขวางความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในด้านกสิกรรมของภาคเหนือ ได้แก่ ค่าขนส่งและเวลาที่สิ้นเปลืองไปในการส่งสินค้าสู่ตลาดซึ่งปัจจุบันมีวิธีขนส่งสินค้าอยู่ ๒ วิธี คือ

- โดยรถบรรทุกหรือรถไฟจากเชียงใหม่ - กรุงเทพฯ ฯ แล้วส่งลงเรือไปต่างประเทศ

- โดยรบบรรทุกหรือรถไฟจากเชียงใหม่ - กรุงเทพฯ ฯ แล้วส่งขึ้นเครื่องบินไปต่างประเทศ

ทั้ง ๒ วิธีนี้ ค่าขนส่งสูงและล่าช้ามาก ซึ่งรวมถึงความล่าช้าในการขนถ่ายสินค้าที่กรุงเทพฯ ฯ ด้วย เครื่องบินชนิด HS 748 ที่บริษัทเดินอากาศไทยจำกัดใช้ขนส่งเชียงใหม่ไม่มีเนื้อที่บรรจุสินค้า การที่ไม่มีเที่ยวบินขนส่งสินค้าทั้งขาเข้าและขาออกจากจังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นอุปสรรคในการเคลื่อนย้ายพืชผลราคาสูงและเน่าเสียง่ายให้ออกไปถึงตลาดที่สำคัญของเราในสภาพที่ดี วิธีแก้ไขก็คือ จักให้มีเที่ยวบินขนส่งสินค้าทางอากาศขึ้น ซึ่งคงจะต้องเกี่ยวข้องไปถึงการนำนักท่องเที่ยวนำเข้ามาสู่จังหวัดเชียงใหม่ด้วย โดยการนำเครื่องบินชนิดใหม่ที่มีขนาดบรรทุกเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนที่นั่งของผู้โดยสารและเนื้อที่บรรจุสินค้าพร้อมกันไปด้วย

ประโยชน์ที่ได้จากการปรับปรุงการขนส่งสินค้าทางอากาศ

๑. ทางด้านสายการบิน สายการบินที่มีเที่ยวบินไปเชียงใหม่ กางก็จะมีโอกาสที่จะเพิ่มรายได้ขึ้นอีกจากเที่ยวบินของตน รายได้จากผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามวัน ตลอดจนตามฤดูกาลก็จะกลายเป็นอัตราสม่ำเสมอ โดยการดึงเฉลี่ยจากผู้โดยสารและสินค้าเข้าออก
๒. ทางด้านการกสิกรรม โอกาสที่พืชผลจะไปสู่ตลาดได้มากแห่งและรวดเร็วไม่เน่าเสียหาย จะเป็นเครื่องจูงใจให้ชาวไร่หันไปปลูกพืชผลชนิดที่มีราคาสูง และเมื่อได้รับประโยชน์จากการชลประทานที่ดีแล้ว จะทำให้มีการลงทุนในค่านกสิกรรมมากขึ้นอีกด้วย
๓. ทางด้านแรงงาน การตั้งบริษัทไอเซนเบิร์ก ทำให้ประชาชนรายหนึ่งหมื่นคนในเชียงใหม่มีงานทำในรูปลักษณะของการกสิกรรมภายในครอบครัว ประชาชนมีงานทำมากขึ้น จากการเพิ่มผลิตผลทางการกสิกรรม
๔. ทางด้านสังคม โครงการของสหประชาชาติที่จะควบคุมไม่ให้

มีการใช้ยาเสพติดไปในทางที่ผิดโดยได้พยายามชักจูงให้ประชาชนในภาคเหนือปลูกพืชผลอื่นขึ้นแทน ซึ่งมีชื่อเรียกว่า "โครงการบุปผาชาติ"

(Flower Project) และได้รับพระบรมราชูปถัมภ์จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการนี้คงจะได้อาศัยเที่ยวบินที่จะเพิ่มขึ้นเพื่อการขนส่งดอกไม้ ผลไม้ และพืชผลอื่น ๆ ออกไปสู่ตลาดโลก โครงการนี้จะมีค่าสำคัญมากต่อวิวัฒนาการทางสังคมของพวกเราชาวเขาสวนใหญ่ ซึ่งบริการขนส่งสินค้าทางอากาศจะมีส่วนร่วมด้วยมาก ในการที่จะช่วยตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวนี้จะมีผลดีต่อพวกเขาเหล่านั้นหรือไม่เพียงไร

การขนส่งสินค้าทางอากาศจะก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจทางภาคเหนือของประเทศมาก ดังนั้น การขยายและปรับปรุง เป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง ไม่ว่าโครงการใด ๆ ก็ตามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการขนส่งทางอากาศของเชียงใหม่ ควรจะให้ถือว่ามีความสำคัญอันดับหนึ่ง

แนวโน้มที่จะได้เพิ่มผลผลิตในทางกลกิรรมนั้น ปรากฏชัดแจ้งในกรณีที่จะมีการขนส่งทางอากาศ ย่อมเป็นรากฐานที่จำเป็นสำหรับอุตสาหกรรมประเภทของแพ่ง แต่กินเนื้อที่น้อยได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ เขตพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกาะปឹង ซึ่งจะประสบผลสำเร็จไม่ไ้เลย ถ้าไม่มีการปรับปรุงและขยายการขนส่งทางอากาศขึ้น

ธุรกิจการท่องเที่ยวทางภาคเหนือจะเจริญขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าได้มีการปรับปรุงการขนส่งทางอากาศขึ้นจนถึงขั้นที่สามารถดึงเอาเครื่องบินไอพ่นขนาดใหญ่มาใช้รับผู้โดยสารที่จังหวัดเชียงใหม่ในระยะอันใกล้นี้ (จากการประมาณนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสูงขึ้น) ประโยชน์ในการขนส่งทางอากาศนอกเหนือจากการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวแล้ว ยังส่งผลไปถึงการเพิ่มผลผลิตทางการกลกิรรมและหัตถกรรมของภาคเหนืออีกด้วย ทำให้ภาคเหนือไม่ต้องพึ่งพาอาศัยรายได้จากธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างเดียว แต่จะมีความเจริญทาง เศรษฐกิจกันขึ้นมาเพิ่มอีกด้วย

การขยายการท่องเที่ยวสำหรับเชียงใหม่

เชียงใหม่ไม่มีท่าอากาศยาน ไม่ใช่สถานตากอากาศชายทะเล แม้ว่า
จะมีสิ่งดึงดูดความสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวอยู่มาก แต่ก็ไม่พอที่จะดึงดูด
ให้นักท่องเที่ยว เดินทางมาเชียงใหม่แต่เพียงแห่งเดียว จำเป็นอย่างยิ่งที่
จะต้องปรับปรุงการขนส่งทางอากาศ เพื่อมิให้เชียงใหม่เป็นที่สิ้นสุดของ
สายการบิน และนักท่องเที่ยวต้องวกกลับมาที่ต้นทางคือกรุงเทพฯ อยู่
เสมอ

แนวโน้มทางการท่องเที่ยวในภาคเหนือของประเทศไทยจะเพิ่ม
ขึ้นอย่างมาก ถ้ามีการโฆษณาและการขยายการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถจัดทำ
ได้ ๒ รายการ ได้แก่ รายการนำเที่ยวทั่วประเทศ และรายการนำเที่ยว
ระดับภูมิภาคทั้ง ๒ อย่างนี้ต้องอาศัยการเดินทางด้วยเครื่องบิน เพื่อประหยัด
เวลาในการเดินทางและได้เที่ยวในหลาย ๆ แห่ง และเชียงใหม่ก็จะกลายเป็น
เมืองสำคัญสำหรับนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียนี้

การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะไปเชียงใหม่พ.ศ. ๒๕๑๗ - ๒๕๒๘

จำนวนนักท่องเที่ยวที่พยากรณ์ไว้จะเพิ่มมากขึ้น ถ้าได้มีการ
ดำเนินการดังต่อไปนี้

- ขจัดปัญหาความบริการทางอากาศ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
- ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่พอใจแก่นักท่องเที่ยว เพื่อ
เขาจะได้นำไปบอกเล่ากันต่อไป
- ขยายการท่องเที่ยวให้เชียงใหม่คามวิธีที่แนะนำไว้

จากตารางการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว การเพิ่มของจำนวน
นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปเยือนเชียงใหม่พอจะอธิบายได้ดังนี้

ตารางการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวปี ๒๕๑๓-๒๕๒๘

ปี	ทางอากาศ				รถโดยสาร				อื่น ๆ			รวม		
	นักท่องเที่ยว ชาวต่าง- ประเทศ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	คนท้องถิ่น	รวม	นักท่องเที่ยว ชาวต่าง- ประเทศ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	คนท้องถิ่น	รวม	นักท่องเที่ยว ชาวต่าง- ประเทศ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	รวม	นักท่องเที่ยว ชาวต่าง- ประเทศ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว
๒๕๑๓	๑๘,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๕๓,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๔๓,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๙๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	๑๒๓,๐๐๐
๒๕๑๔	๒๐,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๕๘,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๔๓,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๙๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๘๕,๐๐๐	๑๒๙,๐๐๐
๒๕๑๕	๓๒,๐๐๐	๒๖,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๓,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๐๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๕๓,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๑๔๓,๐๐๐
๒๕๒๐	๕๒,๐๐๐	๒๗,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๗๔,๐๐๐	๙๕,๐๐๐	๑๓๓,๐๐๐
๒๕๒๑	๖๖,๐๐๐	๒๙,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๑๑๒,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๓๓,๐๐๐	๑๑๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๘๔,๐๐๐	๑๐๑,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐
๒๕๒๒	๗๖,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐	๑๒๑,๐๐๐	๔,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๑๐๕,๐๐๐	๑๐๗,๐๐๐	๒๑๒,๐๐๐
๒๕๒๓	๑๑๕,๐๐๐	๓๒,๐๐๐	๑๙,๐๐๐	๑๖๖,๐๐๐	๒๖,๐๐๐	๖๔,๐๐๐	๓๘,๐๐๐	๑๒๘,๐๐๐	๔,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๔๕,๐๐๐	๑๑๓,๐๐๐	๒๕๘,๐๐๐
๒๕๒๔	๑๒๑,๐๐๐	๓๔,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐	๒๗,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๔,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐	๑๑๘,๐๐๐	๒๗๔,๐๐๐
๒๕๒๕	๑๓๘,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๙๔,๐๐๐	๒๘,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	๔๓,๐๐๐	๑๔๔,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๒๑,๐๐๐	๑๗๒,๐๐๐	๑๒๒,๐๐๐	๒๙๔,๐๐๐
๒๕๒๖	๑๔๘,๐๐๐	๓๗,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๒๐๗,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๗๗,๐๐๐	๔๖,๐๐๐	๑๕๓,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๑๘๓,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๓๑๓,๐๐๐
๒๕๒๗	๑๖๐,๐๐๐	๓๙,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๒๒,๐๐๐	๓๒,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๑๙๗,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๓๓๓,๐๐๐
๒๕๒๘	๑๗๐,๐๐๐	๔๑,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๓๕,๐๐๐	๓๔,๐๐๐	๘๖,๐๐๐	๕๒,๐๐๐	๑๗๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๒๐๙,๐๐๐	๑๔๑,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐

ที่มา : คณะของเจ้าหน้าที่ดำเนินการพัฒนาของสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภาคแม่ชีพิก ๒๕๑๘

ทางอากาศ ตัวเลขที่ประเมินไว้ขึ้นอยู่กับจัดการขนส่งทาง
อากาศแบบใหม่ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้มีระบบมาตรฐาน ถึงจะ
โลกลาวไว้ในข้อเสนอแนะในบทหลังต่อไป จำนวนที่เพิ่มแสดงให้เห็นการ
เปลี่ยนแปลงที่สำคัญของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

รถโดยสารเพิ่มขึ้นปีละ ๖% ระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๔ ดังนั้น
ว่าเป็นการพยากรณ์ที่ค่อนข้างระมัดระวัง เพราะบริการรถโดยสารจะเป็น
ที่สนใจแก่ตลาดคนไทยและนักท่องเที่ยวในประเทศใกล้เคียงมากขึ้น เพราะ
มีการแข่งขันกันมาก ตัวเลขที่พยากรณ์ไว้จึงอาจจะต่ำไปสักหน่อย

ประเภทอื่น ๆ จะเพิ่มปีละ ๓% ระหว่างพ.ศ. ๒๕๑๓ - ๒๕๒๔

ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีคำนวณหาตัวเลขผู้เดินทางด้วยรถ
โดยสาร เดินทางด้วยสายการบิน หรือประเภทอื่น ๆ นั้น หากได้จากต้น

ฉบับ CHIANGMAI : A Program for Expanding the Runway,
1975 ที่องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตัวเลขการเดินทาง
โดยเครื่องบินสำหรับปี ๒๕๑๓ เป็นตัวเลขที่บริษัทเดินอากาศไทยจำกัด
จัดทำให้ แต่การแยกผู้โดยสารคนไทยออกเป็นนักท่องเที่ยวและคน "ท้องถิ่น"
นั้น แยกโดยใช้ดุลยพินิจของคณะสำรวจ

จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนเชียงใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นนี้
ย่อมเป็นเครื่องช่วยสนับสนุนให้เห็นว่าเชียงใหม่จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว
ที่ชวนนานาชาติได้ในอนาคตอย่างแน่นอน และการขนส่งคมนาคมควรจะได้
รับการพิจารณาปรับปรุงเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อผลิตรายการต่าง ๆ ให้เพียงพอ
กับความต้องการของนักท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ โครงการพัฒนาระบบการขนส่ง
ต้องใช้เวลาในการวางแผนและดำเนินงานนานพอสมควร จึงควรมีการ
สำรวจเสียตั้งแต่บัดนี้ เพื่อตัดสินใจดำเนินงานต่อไปในอนาคตว่าจะเลือก
ปฏิบัติโดยวิธีใดที่เหมาะสมทั้งในค่าค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่จะได้รับ

โครงการพัฒนาสนามบิน เชียงใหม่

เมื่อจำเป็นที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงการขนส่งทางอากาศ ดังที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ต้น เกี่ยวกับ เรื่องการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนผลพลอยได้ เกี่ยวกับการเพิ่มผลทางการเกษตรอันจะทำให้เศรษฐกิจส่วนรวมของภาคเหนือดีขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ การปรับปรุงการขนส่งทางอากาศได้นักการจักเที่ยวบินให้เพียงพอกับผู้โดยสารและสินค้า ความสะดวกสบายทางบริการต่าง ๆ การจัดการการนำเที่ยวทางภูมิภาคหรือทั่วประเทศ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นช่องทางที่จะนำเชียงใหม่ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวนานาชาติ แต่ปัจจัยขั้นพื้นฐานที่สำคัญได้แก่ ลักษณะสภาพของสนามบินเองว่าอยู่ในลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นสนามบินนานาชาติหรือไม่ สามารถรับภาระการจราจรทางอากาศที่หนาแน่นได้มากเพียงใด การเปลี่ยนเครื่องบินแบบใหม่ที่มีบรรทุกผู้โดยสารได้ ๑๕๐ ที่นั่ง หรือเครื่องบินไอพ่นขนาดกลางก็ตาม ต้องคำนึงถึงสนามบินด้วย ว่าสามารถรับน้ำหนักได้เพียงใด ดังนั้น จึงต้องมีการประเมินค่าวิชาการเกี่ยวกับลักษณะสภาพของสนามบินที่มีอยู่เดิม

สภาพสนามบินปัจจุบัน

จากการสำรวจพบว่า อุปกรณ์และบริการของสนามบินเชียงใหม่ปัจจุบันยังอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีต่อไป และยังสามารถขยายออกไปได้ในอนาคต ไม่ขัดแย้งกับบริเวณใกล้เคียงซึ่งสนามบินหลาย ๆ แห่งจะไม่เป็นเช่นนี้

แต่ถ้าจะจัดให้มีระบบการขนส่งทางอากาศสำหรับภูมิภาคซึ่งจะใช้เครื่องบินไอพ่นมากขึ้น จึงมีปัญหามาใหม่เกิดขึ้น

๑. พื้นสนามบินปัจจุบันไม่สามารถรับน้ำหนักล้อบรรทุกของเครื่องบินแบบไอพ่นขนาดเล็กที่สุดได้

๒. ส่วนประกอบของอุปกรณ์นำร่องยังไม่สมบูรณ์พอที่จะใช้กับการปฏิบัติงานของ เครื่องบินไอพ่น

๓. ด่านจอดและสถานีผู้โดยสาร ไม่สามารถรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นได้

๔. สิ่งที่สำคัญที่สุด มีโรงพยาบาลและมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ทางเหนือของสนามบิน ซึ่งการใช้ที่ดินของสถานที่ตั้งทั้ง ๒ กังกล่าว ไม่สอดคล้องกับวิถีการบินตามปกติของ เครื่องบินแบบไอพ่น

สนามบิน เชียงใหม่มีลักษณะการปฏิบัติงานที่มีข้อจำกัด ๒ อย่าง

๑. การที่มีมหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลอยู่ทางเหนือ ทำให้ เชียงใหม่ต้องจัดระเบียบการบินต่างกว่าแบบที่ถือปฏิบัติอยู่ คือ ต้องให้ เครื่องบินบินขึ้นและลงทางตอนใต้ของสนามบิน ยกเว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน จึงให้ขึ้นลงทางคานเหนือ ซึ่งจะทำให้เมื่อลมและอากาศไม่เป็นปัญหาสำคัญ และการจราจรทางอากาศไม่มากนัก

๒. สนามบิน เชียงใหม่ เป็นสนามบินที่มีทางวิ่งทางเดียว และยังไม่อยู่ในสภาพที่จะขยายทางวิ่งให้เพิ่มมากขึ้นไปอีก ทั้งนี้แม้ว่าสามารถเพิ่มทางวิ่งอีกทางหนึ่งขนานกับทางวิ่งที่มีอยู่แล้ว รวมเป็น ๒ ทาง แต่ในทางปฏิบัติก็ถือว่าเป็นทางวิ่งทางเดียว

ถึงแม้จะมีข้อจำกัดอยู่บ้างในการปฏิบัติงาน แต่สนามบิน เชียงใหม่ ก็ยังสามารถให้บริการได้ดีจนถึง พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ อย่างสม่ำเสมอ นั่นคือมีอายุการทำงานได้อีก ๓๐ - ๔๐ ปี แต่ใน พ.ศ. ๒๕๕๓ ความสามารถในการให้บริการจะถึงจุดอิ่มตัว

การพัฒนาระยะสั้น

สนามบิน เชียงใหม่มีความคล่องตัว เป็นเยี่ยมและเหมาะสมที่จะรับเที่ยวบินขนส่งสินค้าที่คาดหวังไว้ในอนาคตอันใกล้นี้ อายุใช้งานของสนามบิน ก็ยังอีก ๔๐ ปี (ประมาณ) เมื่อถึงจุดอิ่มตัวของสนามบินแล้วก็เป็นเรื่องของ

นโยบายรัฐบาลที่จะคงทัศนใจว่าจะพิจารณาแก้ไขอย่างไร ปัญหาเหล่านี้มิได้กระทบกระเทือนต่อความจำเป็นอย่างรีบด่วนของสนามบินแต่อย่างใด ในระยะอันสั้นนี้จะเกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงระยะสั้นไว้ก่อน ถ้าต้องการให้มีการขนส่งสินค้า ผู้โดยสารทางอากาศให้เพิ่มขึ้นตามที่ได้นะนำไว้

โครงการระยะยาว

ในขณะที่โครงการระยะสั้นเป็นสิ่งจำเป็นต้องลงมือดำเนินการโดยรีบด่วน เพื่อทำประโยชน์ในด้านการบริการทางอากาศมาสู่ภาคเหนือในด้านการโครงการระยะยาว มีวิธีดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ ขยายสนามบินปัจจุบัน หรือจะย้ายสนามบินไปตั้งที่อื่น

จากการศึกษาทางด้านเทคนิค ปรากฏว่า เมื่อได้ลงทุนปรับปรุงไปแล้วทั้งระยะสั้นและระยะยาว ก็จะสามารถรับเครื่องบินสินค้าและผู้โดยสารตามที่ได้พยากรณ์ไว้แล้ว เป็นอย่างดี ถึงประมาณ ๓๐ ปีข้างหน้าเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ได้รวมทั้งการขึ้นลงของเครื่องบินในทิศทางตรงข้ามตลอดระยะใช้งานด้วย

โครงการปรับปรุงสนามบินปัจจุบันที่ได้เสนอการพัฒนาระยะสั้นไว้นั้น ถือเป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการ ถ้าหากจะพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจังกันแล้ว ส่วนโครงการระยะยาวเมื่อได้ดูความแตกต่างกันอย่างมากของจำนวนเงิน พอสรุปได้ว่า ควรจะมีการลงทุนเพื่อพัฒนาปรับปรุงขยายสนามบินที่มีอยู่แล้ว เพื่อใช้ระยะยาว

รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงระยะสั้นและระยะยาวว่าควรดำเนินการอย่างไรบ้าง หากดูได้จากเอกสาร CHIANGMAI : A PROGRAM FOR EXPANDING THE RUNWAY, 1975 ซึ่งรวบรวมโดย PATA ซึ่งได้กล่าวถึงรายละเอียดทางด้านเทคนิค (Technic) ของสนามบินไว้โดยเฉพาะ

สรุปข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขนส่งทางอากาศภาคเหนือ

ข้อเสนอแนะนี้ จัดทำขึ้นอย่างมีหลักการ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ
ของกลุ่มผู้สำรวจนี้

ปีที่ ๑ (๒๕๑๘ - ๒๕๒๓)

การขนส่งทางอากาศ

ก. จำนวนเที่ยวบินที่ใช้เครื่องบินแบบ HS 748 ควรจะให้
ขึ้นวันละ ๖ เที่ยวบินพ.ศ. ๒๕๑๗ และวันละ ๘ เที่ยวบินพ.ศ. ๒๕๒๐ (โดย
ประมาณ)

ข. ควรนำเครื่องบินไอพ่นที่มีอัตราบรรทุกผู้โดยสารไม่ต่ำกว่า
๑๘๐ ที่นั่ง มาใช้ในเส้นทางนี้แทนเครื่องบินแบบ HS 748 ในเดือนมกราคมพ.ศ.
๒๕๒๑ โดยบิน ๓ เที่ยวบินต่อ ๑ วัน

ค. ในพ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๓ ควรปรับปรุงเส้นทางการบินสาย
ภูมิภาคโดยขยายบริการในเส้นทาง กรุงเทพฯ - เชียงใหม่ ไปถึง
กัณฑ์ตู่ หาดใหญ่ กัวดาลัมเปอร์ ฮองกง และร่างกุ้ง

การขนส่งสินค้าทางอากาศ

ก. การปรับปรุงท่าอากาศยานเชียงใหม่ ทุกชั้นตอนควรจะได้
พิจารณาความสะดวกในการขนส่งสินค้าทางอากาศด้วย

ข. ข้อตกลงของ บคท. กับบริษัทการบินไทยจำกัด ควรครอบคลุม
ถึงการขนส่งสินค้าทางอากาศด้วย เพื่อให้ง่ายต่อการขนถ่ายที่กรุงเทพฯ
โดยการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ร่วมกัน และการดำเนินงานการตลาดร่วมกัน
รวมทั้งอัตราค่าบริการเดียวกันด้วย

การพัฒนาท่าอากาศยาน

ควรดำเนินการตามโครงการระยะสั้น ซึ่งประกอบด้วยการพัฒนา

ทางวิ่ง การเพิ่มเครื่องอำนวยความสะดวกในการขึ้นลง บริเวณที่พัก
ผู้โดยสารและสินค้า การควบคุมเครื่องบินพาณิชย์ให้อยู่ในขอบเขตเหมาะสม
และมาตรการป้องกันผลกระทบกระเทือนของเสียงต่อบริเวณใกล้เคียง
เป็นต้น การพัฒนาสนามบินตามโครงการนี้คาดว่าจะแล้วเสร็จในวันที่ ๑
มิถุนายน ๒๕๒๑

วันที่ ๒ ๒๕๒๓ เป็นต้นไป

การขนส่งทางอากาศ

- ก. บริการบินระยะทางไกลของบริษัทการบินไทยจำกัดที่ใช้
เครื่องบินขนาดกว้างใหญ่ ควรขยายเส้นทางจากกรุงเทพฯ ไปยังเชียงใหม่
- ข. ควรเปิดโอกาสให้สายการบินอื่น ๆ ซึ่งในขณะนั้นอาจสนใจที่
จะดำเนินการเช่นเดียวกันนี้ รวมเชียงใหม่เข้าไว้ในเส้นทางบิน

การพัฒนาท่าอากาศยาน

ดำเนินการตามโครงการระยะยาว อันประกอบด้วยการพัฒนา
ทางวิ่ง (run way) และบริเวณที่พักผู้โดยสาร สินค้า เป็นต้น
ข้อเสนอแนะดังกล่าว เสนอต่อคณะรัฐบาลเพื่อพิจารณาปรับปรุง
การคมนาคมทางอากาศต่อไป ข้อสำคัญข้อเสนอแนะดังกล่าวมิได้กำหนดไว้
ตายตัว ย่อมคัดแปลงแก้ไขได้เพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และไม่ขัดแย้ง
กับนโยบายของรัฐบาลด้วย โครงการพัฒนาการขนส่งทางอากาศภาคเหนือ
ที่กล่าวมาเป็นกรณีตัวอย่างนี้ เมื่อได้นำเสนอต่อรัฐบาล ก็ได้รับการอนุมัติ
ในหลักการ และคณะรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้เริ่มดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้เสนอ
แนะไว้ ในขณะนี้กำลังดำเนินการขยายสนามบินเชียงใหม่ ซึ่งจะแล้วเสร็จ
ตามกำหนดเวลาในวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑

สรุปผลของการวิจัย

จากการศึกษาและวิจัยเรื่องผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งของประเทศไทยแล้ว อาจสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ คือ

๑. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างมากกับประเทศที่กำลังพัฒนา เพราะลงทุนน้อยแต่ได้ผลคุ้มค่าและเร็ว การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากจะสามารถทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมากแล้ว ยังมีผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งของประเทศอีกด้วย
๒. แนวทางในการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น เป็นไปในด้านการยกระดับมาตรฐานของบริการขนส่งให้สูงขึ้นด้วย การเพิ่มคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสมภายใต้ราคาที่ยุติธรรม เพื่อให้เพียงพอที่จะสนองความต้องการของชุมชนนั้น รวมทั้งช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวของบรรดานักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศอีกด้วย

ตัวอย่างของการปรับปรุงการขนส่งทางบกที่เห็นได้ชัดเจนประการหนึ่งได้แก่กิจการรถทัศนาจรหรือที่เรียกกันว่า "รถทัวร์" นับได้ว่าธุรกิจประเภทนี้ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้นในอันที่จะก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเดินทางของนักท่องเที่ยวเป็นประการสำคัญ กิจการรถทัวร์เป็นการขนส่งทางบกด้วยรถยนต์โดยสารประจำทางประเภทหนึ่งที่ได้ปรับปรุงในด้านการให้บริการต่าง ๆ เป็นพิเศษแก่ผู้โดยสาร เช่น ลักษณะและสภาพรถที่กว้างขวาง ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ เบาะนั่งสบายมีพนักพิงศีรษะ มีบริการคานเครื่องดื่มและอาหารระหว่างการเดินทาง มีมัคคุเทศก์หรือไกด์ ให้คำบรรยายตลอดระยะเวลาที่ผ่านไปมา แต่กิจการรถทัวร์มีข้อจำกัดบางประการที่แตกต่างจากรถยนต์โดยสารประจำทาง เช่น จำนวนผู้โดยสารเที่ยวไปและเที่ยวกลับต้องเท่ากัน

และเป็นผู้โดยสารชุดเดียวกันนั้นหมายถึงจะต้องไม่มีการจอดแวะรับและส่ง
 ผู้โดยสารระหว่างทางเดินทางนั้น และในค่านอัตราค่าโดยสารไม่คิดในอัตรา
 เกี่ยวกับรถยนต์โดยสารประจำทางของเส้นทางนั้น ๆ แต่เก็บในอัตราที่สูงกว่า
 รถทัวร์จึงมีไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ แต่ในปัจจุบันรถทัศนศึกษาหรือ
 รถทัวร์ใค้ดำเนินกิจการแตกออกไปจากวัตถุประสงค์เดิมที่ใ้ขออนุมัติไว้กับกรม
 การขนส่งทางบกมีการรับ-ส่งผู้โดยสารระหว่างทางและเดินรถทับเส้นทางของ
 รถยนต์โดยสารประจำทางของรัฐบาล การดำเนินงานเป็นไปในรูปรถโดยสาร
 ประจำทางที่มีบริการบางอย่างก็ถือว่า รถโดยสารประจำทางของรัฐบาล ซึ่ง
 ดำเนินงานมาก่อนแล้ว จึงเป็นเหตุใ้เกิดข้อขัดแย้งกันขึ้นดังที่ปรากฏในหน้า
 หนังสือพิมพ์มาหลายครั้งหลายคราแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนก็ใ้ให้ความนิยมชมชอบในรถทัวร์ควยก็
 ผู้โดยสารส่วนใหญ่ค่อย ๆ เปลี่ยนจากนักท่องเที่ยวกลายเป็นผู้โดยสารที่มีกิจ
 ชุระอื่นในการสัญจร มีชีวิตดุประสงค์ในการท่องเที่ยวอย่าง เดียว แต่ที่ใ้เป็น
 นักท่องเที่ยวแท้ ๆ ก็ยังมีอยู่ และกิจการรถทัวร์ซึ่งดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
 เดิมคือบริการขนส่งนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะก็ยังคงมีดำเนินงานอยู่ตามโรงแรม
 ชั้นหนึ่งหลาย ๆ แห่ง รถทัวร์พวกนี้จะรับนักท่องเที่ยวจากโรงแรมเดินทางท่องเที่ยว
 ไปในที่ต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่จัดไว้ และพักที่พักริมทาง ปัจจุบันรถทัวร์
 ประเภทนี้จะดำเนินงานโดยโรงแรมแทบทั้งสิ้น เพราะถือเป็นการใ้บริการอีก
 ประการหนึ่งของโรงแรม หรือมีฉะนั้นอาจดำเนินการโดยบริษัทเอกชนที่มีสัญญา
 สัญญา (+) ใ้กับโรงแรมในการใ้บริการแก่ลูกค้าของโรงแรม ผู้สัญจรธรรมดา
 ที่หันมาใ้บริการของรถทัวร์บิ่ก็จ่ายค่าโดยสารในอัตราที่สูง เพื่อแลกกับบริการ
 ความสะอาด สบายและรวดเร็ว นั้นยอมแสดงใ้เห็นแล้ววามลของการ
 พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประการหนึ่งก็คือการปรับปรุงการขนส่งทางบกอัน
 ก่อใ้เกิดกิจการรถทัวร์ขึ้น ซึ่งเป็นการยกระดับการใ้บริการแก่ผู้โดยสารใ้ที่
 ขึ้นกว่าที่เคยเป็นอยู่ ผู้โดยสารมิใ้ใคร่ใ้จ่ายอัตราค่าโดยสารที่สูงขึ้นแต่เขาต้อง

การความสะดวกรวดเร็ว เป็นสำคัญ

ในทำนองเดียวกัน การขนส่งทางน้ำก็ได้ค้นคว้าขึ้นบ้างจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น การจัดเรือทัศนศึกษาจรดลงตามลำแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งปัจจุบันนี้เป็นที่นิยมของบรรดาโรงแรมต่าง ๆ มาก เป็นต้นว่าการพักผ่อนสุดสัปดาห์บนเรือ จักงานปาร์ตี้บนเรือ และที่จะขาดเสียมิได้ในทุก ๆ ปีได้แก่วันลอยกระทง อันเป็นงานประจำปีประเพณีเก่าแก่ของไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทยก็พอจะมีตัวอย่างให้เห็นได้บ้าง จากการจัดรถไฟขบวนพิเศษตามสถานที่ท่องเที่ยวและการเพิ่มขบวนรถไฟในฤดูเทศกาลประจำปี เช่น งานฉลองช้างที่สุรินทร์ ประเพณีสงกรานต์เชียงใหม่ เป็นต้น

ตัวอย่างในด้านการขนส่งทางอากาศได้แก่การปรับปรุงเพิ่มเติมเที่ยวบิน การนำเครื่องบินขนาดใหญ่กว่าที่ใช้อยู่เดิมมาบริการผู้โดยสารในเส้นทางที่มีการเดินทางหนาแน่น นโยบายปรับปรุงสนามบินเชียงใหม่ให้เป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ ๒ ของประเทศ เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยวให้ใช้บริการทางอากาศมากขึ้น

การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยผลักดันให้เกิดความจำเป็นในการปรับปรุงระบบการเดินทางขนส่ง เพื่อเตรียมรับสภาพการสัญจรที่หนาแน่นขึ้นของผู้สัญจร เกษมและนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ การพัฒนาจะเริ่มจากการบุกเบิกแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอันเป็นจุดเล็ก ๆ ก่อน และค่อย ๆ แผ่กระจายไปจนเป็นการปรับปรุงระบบการสัญจรไปมาให้ติดต่อกัน โดยทั่วถึงทั้งประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงบริการให้สะดวกรวดเร็วปลอดภัย และภายใต้ราคาที่ยุติธรรม ส่วนการปรับปรุงงานขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำนั้น ก็มีวิธีการในการปฏิบัติแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง นโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล งบประมาณของการพัฒนา เป็นต้น

๓. การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากจะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาการคมนาคมขนส่งแล้ว ยังก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและ

สังคมของประเทศอีกด้วย ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนี้เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากการจัดระบบการขนส่งนั่นเอง คำที่นักเศรษฐศาสตร์สมัยนี้กล่าวกันว่า "เส้นทางคมนาคมไปถึงไหน ความเจริญย่อมไหลไปตามเส้นทางคมนาคมนั้น"

จุดประสงค์ประการหนึ่งของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็เพื่อกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ชนบทในทุก ๆ ส่วนของประเทศให้ทั่วถึงกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่และฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนให้สูงขึ้น ทำให้ชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ มีความสงบเรียบร้อย ลดปัญหาอาชญากรรมได้มาก เมื่อทุกคนมีงานทำ มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว อย่างน้อยที่สุดอาชีพอย่างหนึ่งที่เห็นได้ง่ายก็คือ การให้บริการขนส่งแก่บรรดานักท่องเที่ยวที่ไปเยือนชุมชนนั้น ๆ การประกอบอาชีพรับจ้างขนส่งนี้มีหลายประเภทตั้งแต่ผู้ประกอบการที่มีทุนน้อยไปจนถึงระดับจัดตั้งกิจการ เป็นบริษัทใหญ่โต พวกมีทุนน้อยก็เริ่มจากการให้บริการรับจ้างขนส่งของแบกสัมภาระต่าง ๆ บริการขนส่งด้วยรถสามล้อ รถยนต์รับจ้าง เป็นต้น ส่วนนายทุนรายใหญ่ ๆ ก็จัดตั้งเป็นกิจการรถยนต์รับจ้างหรือรถทัวร์ก็ตามแต่กรณี

๔. ข้อบกพร่องที่ยังแอบแฝงอยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอันเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่เจริญเท่าที่ควรจะเป็น มีอยู่หลายสาเหตุ และที่สำคัญประการหนึ่งคือแก่ความบกพร่องของระบบการเดินทางขนส่งเท่าที่ปรากฏชัดได้แก่

- บริการที่จัดไว้ยังไม่สะดวก สบาย รวดเร็วและปลอดภัยเพียงพอ ทั้งระดับราคายังเป็นราคาที่มิยุติธรรมแก่ผู้โดยสาร ความไม่สะดวกอาจเกิดจากการล่าช้าในการปฏิบัติงานของพนักงาน การจัดการวางเวลาในการเดินรถไม่เหมาะสม การจราจรที่ติดขัด ถนนหนทางไม่อยู่ในสภาพที่สามารถขนส่งได้อย่างรวดเร็ว ขาดการควบคุมสภาพยานพาหนะ จึงมักเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย พร้อมทั้งผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ได้รับการอบรมมาอย่างเพียงพอ ตัวอย่างเช่น การดำเนินงานของบริษัทขนส่งจำกัด (บขส.) อันเป็นกิจการเดียวที่ได้รับสัมปทานขนส่ง

ผู้โดยสารระหว่างจังหวัดกับจังหวัด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้บริการของ
รถโดยสารประเภทนี้ เพราะยังมีรถรองอยู่มาก (ยกเว้นรถปรับอากาศซึ่งได้
จัดตั้งขึ้นใหม่) รถประเภทนี้จึงดำเนินการขนส่งแต่เฉพาะผู้โดยสารที่สัญจรไปมา
ทั่วไปเพื่อกิจธุระอื่นนอกเหนือจากการท่องเที่ยว หรือเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มี
รายได้น้อย เช่น นักท่องเที่ยวภายในประเทศเท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับการดำเนิน
งานของรถยนต์โดยสารประจำทางในต่างประเทศบางแห่ง นักท่องเที่ยวสามารถ
ใช้บริการรถยนต์โดยสารประจำทาง เพื่อเดินทางท่องเที่ยวในเขตนอกเมืองหลวง
หรือไปยังจังหวัดหรือรัฐที่ห่างไกลออกไปได้อย่างสบาย

กิจการรถไฟนับเป็นการขนส่งที่ล่าช้าไม่สะดวก เนื่องจากนักท่องเที่ยว
ไม่สามารถเดินทางไปยังจุดหมายของสถานที่ท่องเที่ยวได้ ต้องอาศัยรถยนต์
เดินทางต่อไปอีกช่วงหนึ่ง รถไฟจะหยุดรับส่งผู้โดยสารตามสถานีที่กำหนดไว้
เท่านั้น อัตราความเร็วของรถไฟไทยยังจำกัดอยู่ เป็นเหตุให้ต้องใช้เวลาดำเนินทาง
นาน บริการที่ให้บริการเดินทางยังไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับ
รถยนต์โดยสารบางประเภท

ถึงแม้ว่าเครื่องบินจะเป็นพาหนะที่ช่วยให้การเดินทางสะดวกสบายและ
รวดเร็วกว่าการเดินทางด้วยวิธีทางอื่นก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในด้านอัตราค่า
โดยสารที่สูง นอกจากนั้นเครื่องบินที่ให้บริการภายในประเทศยังเป็นเครื่องบิน
ขนาดเล็กและวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ยังไม่ได้มาตรฐานสากล เช่น การจัด
ตารางการบินที่ไม่ตรงต่อเวลา วิธีการจองตั๋ว การยืนยันตั๋ว ตลอดจนลักษณะ
สภาพสนามบินยังไม่เป็นสนามบินพาณิชย์นานาชาติที่สมบูรณ์แบบ เส้นทางการบิน
ภายในประเทศยังมีอยู่น้อย มีสนามบินภายในไม่กี่แห่งซึ่งยังไม่ได้มาตรฐานอีกด้วย
ถ้านักท่องเที่ยวจะเดินทางไปภาคใต้อาจต้องแวะที่ภูเก็ต แล้วจึงเดินทางต่อไปยัง
สถานที่ท่องเที่ยวตามที่ต้องการด้วย พาหนะอื่น เช่น รถยนต์ หรือทางเรือ
สรุปแล้วทั้งเครื่องบินและรถไฟไม่สามารถเดินทางไปยังจุดหมายทางการท่องเที่ยว
ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น การขนส่งทางบกด้วยรถยนต์จึงนับว่ามีสำคัญ

และสมควรที่จะได้รับการปรับปรุงอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของ
ประเทศให้ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายที่วางแผนไว้

- นโยบายของรัฐบาลไม่รัดกุมเพียงพอในการควบคุมระบบการบริหาร
งานการขนส่ง ทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ดังได้กล่าวไว้ข้างแล้วถึงความ
บกพร่องของการให้บริการของกิจการขนส่ง สาเหตุประการหนึ่งเนื่องมาจาก
มาตรการควบคุมของรัฐบาลไม่รัดกุม และปราศจากการติดตามผลงาน ปล่อยให้
การบริหารงานขนส่ง เป็นไปตามขบวนการ จนกระทั่งต้องขาดทุน เช่น บริษัทขนส่ง
จำกัด (บขส.) ซึ่งเคยได้รับกำไรจากการดำเนินงานเรื่อย ๆ มา แต่ในปี
งบประมาณครั้งหลังสุด (๒๕๑๔) นี้ กลับขาดทุนเป็นจำนวนหลายล้านบาท ซึ่งยัง
คงเป็นปัญหาที่ต้องสืบสวนหาสาเหตุกันอีก นโยบายที่ประกาศมานั้นควรยึดถือเป็น
หลักสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานมีเป้าหมาย การเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อย ๆ
ยอมทำให้การทำงานขาดตอน และควรติดตามควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ทั้งที่เป็นเอกชนและรัฐให้ เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้นไว้ รวมทั้ง
ดำเนินการลงโทษผู้ฝ่าฝืนด้วย

- การแข่งขันของ เอกชนที่ เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจการขนส่ง
ควบคู่กันไปกับกิจการของรัฐบาล ทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งมีผลร้ายแรงต่อระบบ
เศรษฐกิจของประเทศเป็นส่วนรวมและยังนำความเสียหายทั้งทรัพย์สินและชีวิต
ของผู้โดยสารด้วย เช่น กิจการรถทัวร์ รบธ เป็นต้น กิจการรถทัวร์นั้นถึงแม้จะ
เป็นกิจการที่ช่วยปรับปรุงการขนส่งทางบกให้มีมาตรฐานการให้บริการสูงขึ้นก็
จริงอยู่ แต่เนื่องจากเป็นกิจการที่ได้รับความนิยมจากผู้โดยสารและกิจการสามารถ
ทำรายได้สูง ย่อมเป็นสิ่งดึงดูดให้ผู้ลงทุนรายอื่น ๆ เริ่มทยอยกันเข้าร่วม
ดำเนินงานกันรถทัวร์มากขึ้น ผลที่ติดตามมาก็ยอมเป็นไปตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
ในเรื่องตลาดที่มีผู้ขายสินค้าหรือบริการมาก ย่อมเกิดการแข่งขันเกิดขึ้น การ
แข่งขันนี้ถ้าเป็นไปในทางปรับปรุงบริการให้สูงขึ้น ก็นับว่าเป็นผลดีในกิจการขนส่ง
แต่ในทางตรงกันข้าม การแข่งขันของกิจการรถทัวร์ รบธ เหล่านี้เป็นไปในด้าน

การกีดกันแก่งซึ่งกันและกันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง เพื่อแย่งชิง
 ผู้โดยสาร อันเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความเสียหายแก่ผู้โดยสาร เรื่องนี้นับว่าเป็นสิ่ง
 ที่กรรมการขนส่งทางบก ควรได้ให้การสอดส่องดูแลให้ทั่วถึงและหาวิธีป้องกัน
 เพื่อมิให้สถานการณ์เลวร้ายลงไปกว่านี้

การแข่งขันนี้มีอยู่ในกิจการขนส่งทั้งทางบก ทางอากาศและทางน้ำ
 การแข่งขันทางบกโดยรถยนต์โดยสารประจำทางนับว่ารุนแรงมากกว่าทางอื่น ๆ
 เพราะมีเอกชนเข้ามารวมค่าดำเนินงานล้นมาก ส่วนทางอากาศก็ยังคงมีปัญหา
 เรื่องเข้ามาเกี่ยวกับสายการบินแอร์สยามและบริษัทการบินไทยจำกัด ซึ่งเป็นกิจการ
 ของรัฐบาล อย่างไรก็ตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันก็ได้ตกลงมาให้
 เห็นชัดแล้วว่า สายการบินแห่งชาติควรจะมิกิจการ เดียว ปัญหาการแข่งขัน
 จึงควรจะหมดไป

- ปัญหาทางด้านการลักษณะและสภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการ
 การขนส่งรายเล็ก ๆ ที่มีทุนน้อย ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานสูง เกิดความจำเป็น
 และยังถูกกีดกันแก่งจากผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ เพื่อหวังจะรวมกิจการให้อยู่
 ในลักษณะตลาดผูกขาด (Monopoly) ผลสุดท้ายผู้โดยสารย่อมเป็นผู้รับภาระ
 ของการกำหนดราคาอย่างไม่ยุติธรรมในตลาดผูกขาด เช่นนี้

- การจอร์นาเจอร์บั้งหลวงหรือคอร์ปชั่น ในหน่วยงานของรัฐที่มี
 อำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการขนส่งยังมีอยู่มาก ทำให้กฎเกณฑ์ ระเบียบ
 ข้อบังคับด้านการขนส่งมิได้ถูกนำมาใช้ในทางที่ถูกต้องควร การฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ
 และหลักเดียงไม่ปฏิบัติตามปรากฏให้เห็นเสมอ ไม่มีผู้ใดมีอำนาจเด็ดขาดที่จะ
 จักการได้ การบริหารงานภายในบางหน่วยงานยังไม่มีประสิทธิภาพและยังไม่
 พยายามปรับปรุงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการขนส่งปัจจุบัน เป็นต้น เหตุสำคัญ
 ที่ทำให้ต้นทุนการดำเนินงานสูง ถ้าไรสุดขีดลดน้อยลง จนกระทั่งขาดทุนในที่สุด
 ดังเช่นกิจการรถไฟที่กำลังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันมากในขณะนี้ ถ้ากิจการรถไฟ
 ยังคงรักษารูปแบบการบริหารงานเช่นนี้ต่อไป อีกไม่ช้าการขนส่งโดยขบวนรถไฟ

จะถึงจุดอวสาน เช่นเดียวกับรตรางในอดีตนั่นเอง

ผู้เขียนจึงใคร่ขอฝากข้อคิดเกี่ยวกับความบกพร่องดังกล่าวนี้ไว้ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย ข้อคิดเห็นดังกล่าวนี้มีใช่เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงและความเจริญของระบบการขนส่งของประเทศไทย แต่เป็นเพียงการติเพื่อก่อ พร้อมทั้งขอวิงวอนบุคคลหรือ/และหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดการกิจการขนส่งของประเทศไทยให้ไต่หน้าประเด็นดังกล่าวมาพิจารณาประกอบเพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

๕. อุตสาหกรรมทั้ง ๒ ประเภทนี้สอดคล้องและมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ถึงใ้กล่าวไว้ในบทที่ ๒ แล้ว ทั้งนี้ ในการวางนโยบายของรัฐบาลทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะไ้ให้นำเอาปัจจัยการเคลื่อนทางขนส่งมาพิจารณาเป็นประการสำคัญและควรดำเนินการให้สอดคล้องกันไปด้วย ถึงแม้จะเป็นการพัฒนาที่ต้องใช้งบประมาณในวงเงินที่สูงอยู่สักหน่อย แต่ก็ เป็นสิ่งที่ควรกระทำและอุตสาหกรรมทั้งสองนี้จะเป็นรากฐานที่มั่นคงอันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกมากและขอมนำมาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในลำดับต่อไป

โดยทั่วไป รัฐบาลจะเป็นผู้ดำเนินการด้านระบบการคมนาคมขนส่งของประเทศไทยให้เกิดการขนส่งบุคคลและสิ่งของจากแหล่งหนึ่งไปอีกแหล่งหนึ่งได้ ทั้งนี้เป็นการสร้างและขยายความเจริญให้แผ่กระจายไปในทุก ๆ ส่วนของประเทศไทยอย่างทั่วถึงกัน และเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาความมั่นคงของประเทศไทย การขนส่งจึงนับเป็นรากฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรมทั่วทุกประเภทด้วย

๖. ปัญหาด้านการประสานงานในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่ดำเนินการโดยรัฐบาลและธุรกิจเอกชนต่าง ๆ การประสานงานนี้นับเป็นปัญหาที่สำคัญและไม่อาจจะยกเว้น ละเลย หรือเพิกเฉยไว้ได้ จำเป็นที่ผู้เขียนจะขอนำมากล่าวเน้นไว้ก่อนที่วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะจบสิ้นลง เพื่อให้ทุกฝ่ายช่วยกันจัดรูปแบบของการดำเนินงานให้เกิดการประสานงานร่วมกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ลักษณะการประสานงานในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพอจะจำแนกไว้ดังนี้

๖.๑ การประสานงานของหน่วยงานที่ประกอบกิจการขนส่งของประเทศ

๖.๒ การประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของประเทศ

๖.๓ การประสานงานของหน่วยงานที่ประกอบกิจการขนส่งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ประสานงานระหว่าง ๖.๑ และ ๖.๒)

เนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินงานนอกจากจะไม่ประสานงานกันแล้วยังเกิดการขัดแย้งและกลั่นแกล้งกันอีกด้วยทำให้เกิดสภาพการแข่งขันที่รุนแรงเป็นการแข่งขันดำเนินไปในลักษณะการทำลายล้าง มิใช่การสร้างสรรค์ ผลเสียเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการ ผู้ประกอบกิจการ และชื่อเสียงของประเทศชาติเป็นส่วนรวม พร้อมกันนี้ยังก่อให้เกิดการลงทุนที่ซ้ำซ้อนสิ้นเปลืองทั้งกำลังเงินและเจ้าหน้าที่อันเป็นการใช้ทรัพยากรให้สูญเสียไปโดยไม่ได้รับอรรถประโยชน์สูงสุด ซึ่งนับเป็นการผิดพลาดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

๖.๑ การประสานงานของหน่วยงานที่ประกอบกิจการขนส่งของประเทศ

กิจการขนส่งที่ตนเองเคยกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว กล่าวคือ มีทั้งหน่วยงานที่ดำเนินการ โดยรัฐและ เอกชน มีวิธีปฏิบัติที่คล้ายกันคือการขายบริการขนส่งให้ผู้โดยสารและสินค้าโดยทั่วไป ส่วนเอกชนมุ่งหวังกำไรเป็นหลัก แต่รัฐมุ่งให้เกิดความเจริญทางคมนาคมขนส่ง เพื่อให้การเดินทางขนส่งสะดวกสบายในทุกภูมิภาค อันเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมือง

ก. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่ประกอบกิจการขนส่งด้วยกัน อันได้แก่

การขนส่งทางบก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ บริษัทขนส่งจำกัด
ร.ศ.พ. กิจการรถไฟ กรมทางหลวง เป็นต้น

การขนส่งทางน้ำ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมเจ้าท่า การท่าเรือ
แห่งประเทศไทย

การขนส่งทางอากาศ อันได้แก่ บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด และ
บริษัทการบินไทยจำกัด

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการขนส่งแต่ละประเภทควรที่จะได้ปรึกษาหารือเพื่อร่วมมือกันดำเนินงานให้เกิดการประสานกันให้มากที่สุด พร้อมกันนั้นนโยบายของรัฐก็ควรสนับสนุนให้การพัฒนาการขนส่งแต่ละประเภทนี้สอดคล้องกัน เช่น การตัดถนน ควรคำนึงถึงเส้นทางของรถไฟด้วย เพราะถ้ามีการแข่งขันระหว่างกิจการรถไฟกับรถยนต์ในเส้นทางเดียวกันแล้วรถไฟย่อมหายแพ้อย่างไม่มีปัญหา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการขนส่งทุกประเภทพร้อม ๆ กันโดยไม่คำนึงว่าจะสอดคล้องกันหรือไม่ ถึงแม้ว่าจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและรวดเร็วในการเดินทางก็จริงอยู่ แต่เมื่อคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนรวมที่เกิดกับประเทศแล้วจะเป็นการลงทุนซ้ำซ้อนและยังก่อให้เกิดการแข่งขันรุนแรงและประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนั้น การลงทุนทุกบาททุกสตางค์ควรคำนึงถึงผลที่จะได้รับ เป็นสำคัญ ควรเลือกการลงทุนในทิศทางที่ใหญ่โตได้ส่วนรวมของประเทศสูงสุด

ข. การประสานงานระหว่างธุรกิจเอกชนที่ประกอบกิจการขนส่งด้วยกัน ซึ่งมีทั้งผู้ประกอบการขนส่งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และทั้งที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทขนส่ง และที่เป็นการรับจ้างส่วนบุคคล การขนส่งทางบกได้แก่กิจการขนส่งประเภทรถทัวร์ และบริษัทนำเที่ยว ตลอดจนกิจการขนส่งที่ดำเนินการรับขนส่งเฉพาะสินค้าเท่านั้น เป็นต้น ส่วนการขนส่งทางน้ำ เป็นการรับจ้างส่วนบุคคลก็มาก เช่น พวกเรือสำเภา เรือรับจ้างในแม่น้ำลำคลองประเภทเรือหางยาว ส่วนที่จัดโดยบริษัทนำเที่ยวและโรงแรมก็มีอยู่บ้างซึ่งใช้เรือขนาดกลางและใหญ่ ที่สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละมาก ๆ ส่วนการขนส่งทางอากาศภายในประเทศนั้นรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการแต่ผู้เดียว ผู้ประกอบการขนส่งเอกชนเหล่านี้ควรดำเนินการขนาดใหญ่ที่มีกำลังความสามารถในการดำเนินงานและมีทุนจำนวนมาก ย่อมดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลงานที่ได้ได้เต็มความสามารถเนื่องจากมีการควบคุมอย่างมีระเบียบแบบแผน เพราะเป็นกิจการขนาดใหญ่ ส่วนผู้ประกอบการขนส่งรายย่อย ๆ ขนาดเล็ก ๆ ย่อมเสียเปรียบกิจการขนาดใหญ่ จึงควรที่จะได้

รวมกลุ่มกันในลักษณะขององค์การ ชมรมหรือสหกรณ์ โดยแยกตามประเภทของการให้บริการขนส่ง เช่น สหกรณ์แท็กซี่ เป็นต้น หรือประเภทรถทัวร์ก็รวมตัวกันเป็นหน่วยงานหนึ่ง ประเภทรถยนต์บรรทุกสินค้าอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยให้มีตัวแทนในทุกจังหวัดหรือในแต่ละเขต แล้วแต่ความเหมาะสมเพื่อสะดวกในการประสานงาน ทั้งยังสามารถประกอบกิจการขนส่งได้เป็นปึกแผ่น มีระเบียบกฎเกณฑ์เป็นแนวทางในการดำเนินงานซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการโดยทั่ว ๆ ไป ทั้งยังมีสิทธิและอำนาจในการเรียกร้องความเป็นธรรมบางอย่างจากรัฐบาลเมื่อเห็นว่าเอกชนยังเสียเปรียบอยู่มากอีกด้วย นอกจากนี้ย่อมเกิดการประหยัดในการดำเนินงาน บริการการขนส่งทั้งหลายถูกใช้งานอย่างเต็มที่เพราะได้ตกลงกำหนดเส้นทางการให้บริการอย่างถูกวิธี และยังช่วยลดปัญหาการแข่งขันที่รุนแรงและผิดหลักเกณฑ์ที่เกิดจากผู้ประกอบการรายย่อย ๆ ได้ ผู้ประกอบการรายใหญ่ ๆ มักจะกำเนินการแข่งขันในลักษณะของการสร้างสรรค์ เพราะต้องคำนึงถึงชื่อเสียงเป็นสำคัญ จึงสามารถยกมาตรฐานการให้บริการขนส่งของประเทศเป็นส่วนรวมได้ในไม่ช้า

ค. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและธุรกิจเอกชนในการประกอบกิจการขนส่งทั้งรัฐบาลและเอกชนต่างก็ขายบริการขนส่งเช่นเดียวกัน ถ้าได้มีการประสานงานที่สอดคล้องกันแล้วย่อมก่อให้เกิดการขายบริการที่สะดวก สมयरวดเร็ว แก่ผู้โดยสารและสินค้าไม่ว่าจะใช้บริการขนส่งในประเภทใดก็ตาม แต่เท่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ยังคงอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ เช่น การขนส่งทางถนน โดย บขส. และกิจการรถทัวร์ หรือกรณีสายการบินแอร์สยามและบริษัทการบินไทย จำกัด เป็นต้น

๖.๒ การประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของประเทศ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวมีองค์กรที่สำคัญ ๒ หน่วยงาน คือ รัฐบาลและ

เอกชน ทั้งสองหน่วยงานนี้มีวิธีปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน คือ ส่งเสริมการขายทาง การท่องเที่ยวหรือบริการ ให้ได้จำนวนนักท่องเที่ยวมาใช้บริการให้มากที่สุด ควบคู่กันโฆษณาและเผยแพร่ แต่วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของรัฐและ เอกชนจะแตกต่างกันคือ เอกชนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งหวังผลกำไรหรือผล ตอบแทนเป็นหลัก ส่วนหน่วยงานของรัฐ เช่น องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ให้ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลัก อันเป็นวัตถุประสงค์ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม นอกจากนี้การส่งเสริม การท่องเที่ยวของเอกชนยังมุ่งหวังที่จะดำเนินการ เฉพาะตลาดการท่องเที่ยวที่ได้ รับความสนใจอยู่แล้ว แต่แต่รัฐนอกจากจะส่งเสริมทางการท่องเที่ยวเดิมให้คิ ษึ้นแล้ว ยังมุ่งหวังที่จะขยายตลาดแห่งใหม่ ๆ ให้มากขึ้นอีกด้วย

ก. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ควบคู่กัน อันได้แก่องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) หน่วยงานที่ให้บริการด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เช่น ตำรวจ เฉพาะกิจสำหรับการท่องเที่ยว หน่วยงานที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในร้าน ศูตกากร การตรวจคนเข้าเมือง ตลอดจนให้ความคุ้มครองสิ่งของและทรัพย์สิน ของนักท่องเที่ยว หน่วยงานที่ให้ความสะดวกในการจัดทำหนังสือเดินทางและ กำหนดจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยวแต่ละประเภท รวมทั้งการให้ความร่วมมือ จากหน่วยราชการอื่น ๆ อาทิเช่น กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ ควรจัดให้ช่วยทูตพาณิชย์ สถานทูตไทย หรือกงสุลไทยในต่างประเทศ ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศด้วย โดยเฉพาะประเทศที่ ไม่มีสำนักงานองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอันเป็นหน่วยงาน ที่ส่งเสริมโดยตรง และข้อสำคัญอีกประการหนึ่งทางด้านการประสานงานใน ระหว่างหน่วยงานของรัฐนี้ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลเองซึ่งจะเห็นได้จากระยะเวลาที่ผ่านมามีการ เปลี่ยนแปลงรัฐบาลหลายชุด และนโยบายก็เปลี่ยนไปด้วย

จึงทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่องกัน ต้องปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามนโยบายใหม่ ๆ ที่วางไว้ตลอดมา ปัจจุบันสถานะทางการ เมืองเริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีแล้ว ถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลควรที่จะให้ความแน่ใจต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เช่นเดียวกับเศรษฐกิจสาขาอื่น ๆ

ข. การประสานงานระหว่างธุรกิจเอกชนด้วยกัน เนื่องจากธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยวมีหลายประเภทด้วยกัน และในการส่งเสริมหากจะทำโดยลำพังก็จะใช้จ่ายเงินจำนวนมาก จึงมีผลให้มีการก่อตั้งเป็นสมาคมหรือชมรมขึ้น เพื่อทำงานร่วมกัน เช่น สมาคมไทยธุรกิจท่องเที่ยว สมาคมโรงแรมไทย คณะกรรมการตัวแทนสายการบิน สมาคมไทยอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น สมาคมเหล่านี้ นอกจากจะทำการขายด้วยตนเองแล้ว ยังร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เช่น องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอีกด้วย

แต่จนถึงยังมีธุรกิจเอกชนอีกมีไม่น้อยที่ไม่เข้ามาร่วมประสานงานกันในลักษณะสมาคมหรือชมรมดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานของธุรกิจเอกชนเหล่านั้นยังมีลักษณะที่หวังผลประโยชน์ตนเอง เป็นใหญ่ และมุ่งหวังในการแข่งขันกัน จึงมีผลให้การดำเนินงานมีลักษณะที่ต่างคนต่างทำ จึงทำให้สูญเสียค่าใช้จ่าย แรงงาน โดยไม่ถูกต้องตามหลักการ ฉะนั้น ถ้าธุรกิจทางการท่องเที่ยวทุกแขนงสามารถรวมตัวกันโดยการจัดตั้งเป็นสมาคมหรือชมรมดังเช่นบางกิจการที่ทำอยู่ก็อาจจะช่วยให้ประหยัดทั้งเงินค่าใช้จ่าย เวลา และแรงงานตลอดจนการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายที่เป็นที่แน่นอนอีกด้วย

ค. การประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและธุรกิจเอกชน คงได้กล่าวไว้แล้วว่า การส่งเสริมการขายของธุรกิจเอกชนมีวิธีการดำเนินงานคล้ายคลึงกับของรัฐ ถึงแม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันก็ตาม ฉะนั้น รัฐและธุรกิจเอกชนจึงควรที่จะประสานการดำเนินงานกันส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและไม่ให้มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันเกิดขึ้น นอกจากนั้นปรากฏว่าธุรกิจเอกชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาการให้ความร่วมมือ

ของรัฐหรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เพราะหน่วยราชการส่วนใหญ่มีอำนาจในการดำเนินงานที่อาจจะมีผลให้ธุรกิจเหล่านี้ต้องสูญเสียผลประโยชน์บางส่วน หรืออาจทำให้ธุรกิจต้องกระทบกระเทือนได้ ตลอดจนนโยบายของรัฐที่ไม่แน่นอน ซึ่งธุรกิจเอกชนมีฐานะ เช่นเดียวกับหน่วยราชการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวคือไม่สามารถทราบถึงเหตุการณ์ข้างหน้าว่านโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นใด หรืออาจมีผลให้เกิดความไม่แน่ใจในการลงทุน การดำเนินงาน ตลอดจนการสร้างปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่นกรณีตัวอย่าง สายการบิน แอร์สยาม เป็นต้น

๖.๓ การประสานงานของหน่วยงานที่ประกอบกิจการขนส่งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ประสานงานระหว่าง ๖.๑ และ ๖.๒)

คงได้กล่าวไว้บ้างแล้วในความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกี่ยวกับกิจการขนส่ง และยังได้เน้นอีกว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งอย่างไร ดังนั้น การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ประกอบกิจการทางการท่องเที่ยวกับหน่วยงานที่ประกอบกิจการขนส่ง จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก การประสานงานที่ดีของหน่วยงานเล็ก ๆ แต่ละหน่วยระหว่างอุตสาหกรรมทั้งสองประเภทนี้ นับเป็นนิมิตอันดีที่จะทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งสองนี้ดำเนินการอย่างสอดคล้องกันไป และบรรลุเป้าหมายพร้อม ๆ กันด้วย

แนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการประสานงานระหว่างรัฐและเอกชน

๑. ส่งเสริมการประสานงานระหว่างรัฐและเอกชน โดยการร่วม

ปรึกษาหารือกับธุรกิจเอกชนและสมาคมต่าง ๆ ที่ก่อตั้งขึ้นอันเป็นการรวมตัวของธุรกิจรายย่อย ๆ ในการร่วมมือกันดำเนินงานที่มีลักษณะการปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เช่น องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมมือกับสมาคมทางการท่องเที่ยวในการส่งเสริมการขายบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือ บขส. ร่วมมือกับกิจการรถทัวร์ในการขายบริการขนส่งแก่ผู้โดยสารภายใต้เงื่อนไขบางประการที่จะไม่ก่อให้เกิดการซ้ำซ้อนในการเสนอบริการแก่ผู้โดยสารกลุ่มเดียวกัน นอกจากนั้นการหันหน้ามาหารือกันยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับเอกชน อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความร่วมมือจากรัฐหรือหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องควยและยังช่วยประสานงานในโครงการบางอย่างที่มีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชนให้เกิดความรวดเร็ว ตลอดจนช่วยประหยัดทั้งกำลังเงินและเจ้าหน้าที่

๒. สนับสนุนให้ธุรกิจเอกชนดำเนินในลักษณะของธุรกิจขนาดกลางหรือใหญ่ โดยการจัดตั้งเป็นสมาคม ชมรมหรือสหกรณ์ อันเป็นการรวมกลุ่มของธุรกิจที่ประกอบกิจการประเภทเดียวกัน เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า และภัตตาคาร ส่วนธุรกิจที่ประกอบกิจการขนส่ง ได้แก่ รถนำเที่ยว รถยนต์บรรทุกสินค้า รถโดยสารรับจ้าง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในธุรกิจแต่ละประเภท และยังเป็นตัวแทนการประสานงานกับธุรกิจเอกชนอื่น ๆ และหน่วยราชการให้รวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการสะดวกในการควบคุมการปฏิบัติงานของบรรดาสมาชิกของสมาคมหรือชมรมนั้นควย

๓. จัดให้มีการสัมมนาใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งการสัมมนาร่วมกับหน่วยราชการและธุรกิจเอกชนประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน อันเป็นวิธีที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และยังช่วยสร้างสัมพันธ์ไมตรีอันดีงามในระหว่างผู้ประกอบการทั้งหลายอีกด้วย เอกชนจะไม่มีโอกาสแสดงข้อเสนอแนะบางประการแก่ทางราชการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางนโยบายในอนาคตต่อไป

๘. ศึกษาค้นคว้าและชักจูงให้สมาคม อังการ บริษัทและหน่วยงานของรัฐ
 ในต่างประเทศให้เดินทางมาร่วมประชุมปรึกษาหารือ เสนอความคิดเห็น
 แปลก ๆ ใหม่ ๆ ในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น ทั้งกิจการขนาดเล็กและใหญ่
 ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการภายในประเทศได้มีโอกาสศึกษาหาประสบการณ์ใหม่ ๆ
 อันเป็นแนวทางการพัฒนาวิธีปฏิบัติงานให้ทันสมัย และทัดเทียมต่างประเทศ
 สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับ
 กันให้ช่วยกันรักษาและดำรงไว้ซึ่งระบบการประสานงานอันดีต่อกัน โดยคำนึงถึง
 ผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ และเมื่อนั้นประเทศไทยจะอยู่ในสภาพที่
 มั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันเป็นความภูมิใจของคนไทยทั้ง
 ประเทศ